

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

นางสาวรินดา พูลสว่าง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2557

**Relationships between Academic Leadership of School Administrators and
Teachers' Teaching Efficiency in Schools under the Office of Secondary
Education Service Area 3 in Nonthaburi Province**

Miss Rinda Poolsawang

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2014

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
จังหวัดนนทบุรี

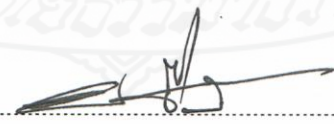
ชื่อและนามสกุล นางสาวรินดา พูลสว่าง
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เข้มทอง สิริแสงเลิศ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวรินดา พูลสว่าง รหัสนักศึกษา 2542300252

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี (2) ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ(3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 282 คน จากสถานศึกษาจำนวน 18 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ประกอบด้วยข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและข้อมูลประสิทธิภาพการสอนของครูซึ่งมีค่าความเที่ยง .98 และ .98 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู

คำสำคัญ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ประสิทธิภาพการสอนของครู สถานศึกษา มัธยมศึกษา

Independent Study title: Relationships between Academic Leadership of School Administrators and Teachers' Teaching Efficiency in Schools under the Office of Secondary Education Service Area 3 in Nonthaburi Province

Author: Miss Rinda Poolsawang ; **ID:** 2542300252;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Ratana Daungkaew, Assistant Professor;

Academic year: 2014

Abstract

The purposes of this research were (1) to study academic leadership of secondary school administrators under the Office of Secondary Education Service Area 3 in Nonthaburi province; (2) to study the teachers' teaching efficiency in secondary schools; and (3) to study the relationships between academic leadership of school administrators and teachers' teaching efficiency.

The sample consisted of 282 teachers from 18 secondary schools under the Office of Secondary Education Service Area 3 in Nonthaburi province. The employed research instrument was a rating scale questionnaire dealing with data on academic leadership of school administrators and teachers' teaching efficiency, with reliability coefficients of .98 and .98, respectively. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation.

The research findings were as follows: (1) the overall academic leadership of secondary school administrators under the Office of Secondary Education Service Area 3 in Nonthaburi province was at the high level; (2) the teachers' overall teaching efficiency was at the high level; and (3) academic leadership of secondary school administrators positively correlated at the high level with teachers' teaching efficiency in school.

Keywords: Academic leadership, Teaching efficiency, Secondary school

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา การดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกชั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จ สิ้นอย่างสมบูรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ ซึ่งได้เสียสละเวลามาเป็น กรรมการสอบ และเสนอแนะเพิ่มเติมจนรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัย มีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในแขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ให้การอบรมสั่งสอน บ่มเพาะประสบการณ์ด้านบริหารการศึกษา จนมีความรู้ความเข้าใจด้วยดี และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการ วิจัย ได้แก่ นายปิยะชาติ โชคพิพัฒน์ นายสนอง ตรงเที่ยง ดร. กัลยาณี พันโบ และขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อนครูโรงเรียนราษฎร์นิยม ที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้การทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระใน ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

รินดา พูลสว่าง

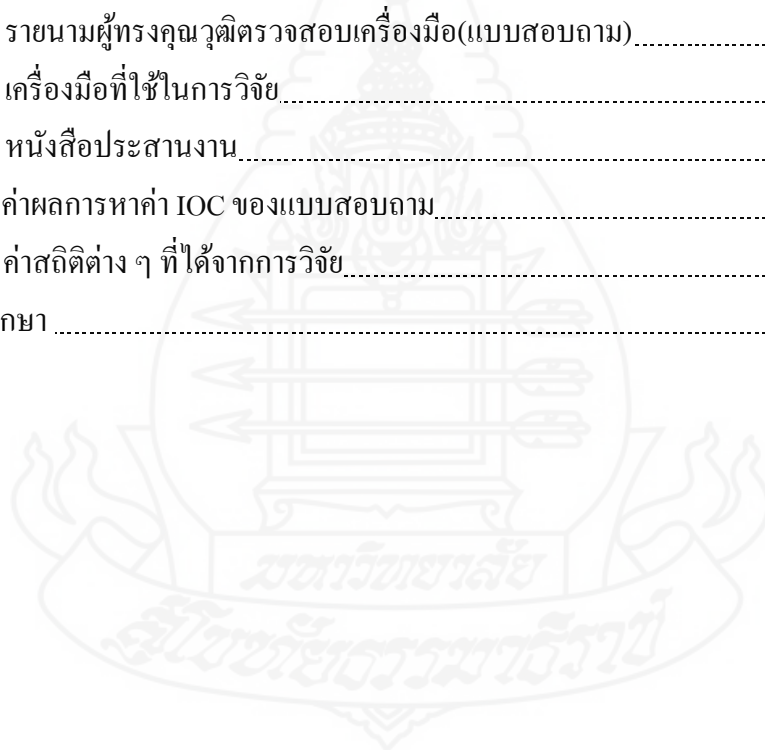
ธันวาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
การบริหารงานวิชาการ	10
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	16
ประสิทธิภาพการสอนของครู	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	60
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครู	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู	72
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปการวิจัย	74
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	94
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ(แบบสอบถาม)	95
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ค หนังสือประสานงาน.....	110
ง ค่าผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม.....	116
จ ค่าสถิติต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัย.....	124
ประวัติผู้ศึกษา	130

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.....	22
ตารางที่ 2.2	วิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครู.....	38
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	59
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำแนกเป็นรายด้าน	61
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา	62
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการนิเทศการสอน	63
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	64
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำแนกเป็นรายด้าน	66
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	67
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้.....	69
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวิจัยในชั้นเรียน.....	71
ตารางที่ 4.11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี.....	72

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนการสอนจึงต้องพัฒนาการคิด วิเคราะห์ การทำงาน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาสังคมอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ สถานศึกษาในฐานะหน่วยงานบริการทางการศึกษาจึงต้องรับผิดชอบจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะให้สถานศึกษากระจายอำนาจการบริหารงานออกเป็น 4 งาน ประกอบไปด้วย งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษา บริหารจัดการได้อย่างอิสระ คล่องตัว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยการบริหารงานทั้ง 4 งาน ดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจอันดับแรก เพราะงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งผลผลิตของการบริหารงานวิชาการจะออกมาในรูปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสนับสนุน ให้บริการ ตลอดจนการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณภาพ (นิคม พันธุ์คำ, 2548)

แม้ว่าคุณภาพการศึกษาจะได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง แต่จากการประเมินผลการจัดการศึกษาต่าง ๆ พบว่า ความรู้ ความสามารถของเด็กไทยโดยเฉลี่ยต่ำลงทั้งความรู้ทางวิชาการ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย กระบวนการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การแก้ปัญหา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะเห็นได้จากผลการประเมินโครงการ PISA ตั้งแต่ปี 2003 - 2009 พบว่า คะแนนของนักเรียนไทยลดต่ำลงอย่างมาก และลดลงอย่างต่อเนื่องทั้งวิชาคณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ (โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2556) นอกจากนี้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2556 ใน 8 วิชา คือ วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์

วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาภาษาอังกฤษ วิชาศิลปะ และ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 มีเพียงวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาที่มี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.30 ทั้ง ๆ ที่เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552 - 2561) คือ พัฒนาคนไทย และการศึกษาไทยให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ต้องมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) ในทำนองเดียวกันคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2556 จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O - NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี และวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยวิชาที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.05 เช่นเดียวกันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาศิลปะ และวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยวิชาที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ วิชาคณิตศาสตร์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 23.12 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2557) ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำในสถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเพื่อก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 (สัมมา รธนินธ์, 2553) เนื่องจากผลการวิจัยที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ มีสาเหตุจาก ครูขาดความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีข้อจำกัดในการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน และขาดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย (เข้มทอง สิริแสงเลิศ, 2555) นอกจากนี้งานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดตัวหนึ่งในการพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2553) และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา คุณภาพครู ผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (วิระยุทธ ชาติตะกานัญจน์, 2551; เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2555; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, เก็จกนก เอื้อวงศ์, และนงเยาว์ อุทุมพร, 2555)

จากที่กล่าวมาสะท้อนให้เห็นว่า หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารวิชาการ และเป็นผู้นำทางการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ และกลวิธีการสอนที่หลากหลาย อันจะส่งผลต่อคุณภาพ

สถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ งานวิจัยลักษณะดังกล่าวยังมีอย่างจำกัด ดังนั้น ข้อค้นพบของงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องอันสูงสุดต่อการบริหารงานวิชาการ ควบคู่ไปกับการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาจากแนวความคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการกำหนดองค์ประกอบของตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสังเคราะห์จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ละอองดาว ปะโพธิง (2554) ไกษิษฐ์ เปลรินทร์ (2552) แมคอีแวน (McEwan, 1998 อ้างถึงใน น้ำฝน รักษากลาง, 2553) วิลดี และดิมมอค (Wildy and Dimmock, 1993 อ้างถึงใน ละอองดาว ปะโพธิง, 2554) พบว่าในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาควรประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา
2. การนิเทศการสอน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

3.2 ประสิทธิภาพการสอนของครู

ในการกำหนดองค์ประกอบของตัวแปรประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของคุรุสภา (2556) วิไล ตั้งจิตสมคิด (2554) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) และภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์ (2552) พบว่า ในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรประสิทธิภาพการสอนของครู ควรประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน
3. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้
4. การวิจัยในชั้นเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรประสิทธิภาพการสอนของครู ปรากฏดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

5.1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีหลากหลายมิติ อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลใน 3 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) การนิเทศการสอน และ 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

5.1.2 ประสิทธิภาพการสอนของครู จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพสามารถศึกษาได้หลากหลายมิติ อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาใน 4 ด้านที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูโดยตรงและสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ 1) หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การบริหารจัดการชั้นเรียน 3) การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และ 4) การวิจัยในชั้นเรียน

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2557

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.3.1 **ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา** ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การนิเทศการสอน
- 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

5.3.2 **ตัวแปรประสิทธิภาพการสอนของครู** ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2) การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 3) การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้
- 4) การวิจัยในชั้นเรียน

5.4 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ปีการศึกษา 2557

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

6.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัดระดับของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสอบถามครูใน 3 ด้าน ดังนี้

6.1.1 การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา นับตั้งแต่การวางแผนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เพื่อช่วยพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการเรียนรู้ การวัดประเมินผลโดยอิงมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดหาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครู การดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำรายงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1.2 การนิเทศการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาการผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการร่วมกันจัดทำโครงการนิเทศทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำปฏิทินการนิเทศ ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ สร้างเครื่องมือการนิเทศ สนับสนุนเงินและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อการดำเนินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด ตรวจสอบและประเมินผลสำเร็จของการนิเทศ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงการนิเทศให้ดียิ่งขึ้น

6.1.3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความใส่ใจในการพัฒนาการเรียนรู้ของครูและนักเรียน โดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่คาดหวัง ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพวิชาการ จัดสรร

เวลาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของครูและผู้เรียน พัฒนาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานทางวิชาชีพ จัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อสนับสนุนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศเชิงบวกทางวิชาการ เสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูและผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6.2 ประสิทธิภาพการสอนของครู หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครู เกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งการศึกษาครั้งนี้วัดประสิทธิภาพการสอนของครูโดยการสอบถามครูใน 4 ด้าน ดังนี้

6.2.1 หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิบัติการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีประกอบการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6.2.2 การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูสามารถสร้างและรักษา สภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน กระตุ้นความสนใจในการเรียน ได้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียนตนเอง สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของผู้เรียน ใส่ใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน สามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวก สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้วัสดุเหลือใช้จัดทำป้ายนิเทศ และจัดนิทรรศการ

6.2.3 การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ หมายถึง ครูสามารถวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมิน กำหนดภาระงานที่สามารถสะท้อนถึงศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ใช้กระบวนการสังเกต การบันทึก การสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลจากผลงานที่ผู้เรียนปฏิบัติ นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครู

6.2.4 การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ครูสามารถแก้ปัญหการเรียนรู้อของผู้เรียน ในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ โดยวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน วางแผนการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน สร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการ

สอนที่อาศัยแนวคิดหรือทฤษฎีมารองรับ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการแก้ไข ปัญหาหรือสรุปผลการพัฒนาที่ได้ทำการศึกษา พร้อมกับเผยแพร่ข้อค้นพบจากการวิจัย

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

6.4 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา ให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงาน อาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 เป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการ สอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

7.2 ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำไปพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

7.3 ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงกิจกรรมการสอนของครูในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.4 ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเนื้อหาสาระตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 2.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ
 - 2.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ
3. ประสิทธิภาพการสอนของครู
 - 3.1 ความหมายของประสิทธิภาพการสอน
 - 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน
 - 3.3 คุณลักษณะของครูที่สอนดีมีประสิทธิภาพ
 - 3.4 องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. การบริหารงานวิชาการ

1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้ สัมมา รัตนธิษฐ์ (2553, น. 99) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงาน ปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในการจัดกิจกรรมทางวิชาการให้กับผู้เรียนเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553, น.30) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ในทำนองเดียวกัน ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546, น. 9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

จึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุง พัฒนา ประเมินผลผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา โดยงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญ 4 ประการ (ทัสนี วงศ์เย็น, 2555, น.7) ดังนี้ 1) งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) สามารถนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และ 4) เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการพัฒนาการเรียนการสอน ที่กล่าวมาสอดคล้องกับ สมิษฐ์ และคณะ (Smith and Other, 1961 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, น.1) ที่กล่าวว่า การใช้เวลาในการบริหารงานและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบใน 7 งาน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงิน คิดเป็นร้อยละ 5
5. งานบริหารอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญถึงร้อยละ 40 ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการบริหารงานในโรงเรียน

จึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการวางแผนพัฒนางานวิชาการให้เป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า งานวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน โดยหลักการบริหารงานวิชาการ มี 2 ประการ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, น. 6) ดังนี้

1. หลักประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและคุณภาพตามหลักสูตร

ในส่วนของหลักการบริหารงานวิชาการ ควรดำเนินการโดยยึดหลักการบริหารที่สำคัญ 5 ประการ (ประยงค์ เนาวบุตร, 2556 ก, น. 7) ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (quality management) การบริหารวิชาการต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานและเป้าหมายในการจัดการศึกษา
2. หลักการมีส่วนร่วม (participation) การบริหารงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่ายในการดำเนินงานลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล
3. หลักการ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด
 - 3.1 หลักประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.2 หลักประสิทธิผล (effectiveness) คือ การดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.3 หลักประหยัด (economy) คือ การดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยใช้เวลาและทรัพยากรให้น้อยที่สุด แต่ผลผลิตตรงตามเป้าหมาย

4. หลักความเป็นวิชาการ (academics) คือ ต้องดำเนินงานโดยอาศัยหลักวิชาหรือแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการพัฒนารับรู้ หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการสอน หลักการวิจัย ซึ่งหลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ

5. หลักนิติธรรม (legitimacy) คือ ต้องดำเนินการทุกอย่างให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบแบบแผน กฎ กติกาที่กำหนดขึ้น โดยคำนึงถึงเป้าหมายทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ หลักการบริหารวิชาการที่สำคัญ 7 ประการ (ทศนี วงศ์เย็น, 2555, น.13) ดังนี้

1. คำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สำคัญของงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น
2. มีกลไกควบคุมมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีทิศทางการพัฒนางานวิชาการอย่างชัดเจน
3. มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนารับรู้ การวัดประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียน
4. มีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน โดยมอบหมายความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของผู้ปฏิบัติงาน
5. มีการประเมินติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการ บรรลุตามมาตรฐานของงานวิชาการ และนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุง วางแผนงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. มีเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนงานวิชาการของสถานศึกษา
7. ต้องบริหารงานวิชาการได้อย่างอิสระคล่องตัว และตรงตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

อาจสรุปได้ว่า หลักในการบริหารงานวิชาการนั้นประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพมาตรฐาน หลักประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด หลักความเป็นวิชาการ หลักนิติธรรม ความอิสระทางวิชาการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 9 งาน (กมล ภูประเสริฐ, 2544, น. 9; ประยงค์ เนาวบุตร, 2556 ก, น. 5) ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเตรียมการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การประเมินผลการเรียน การจัดทำแผนการสอน และการนิเทศการสอน
3. งานการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำหลักฐานการศึกษา และการรายงานผลการศึกษาของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด
4. งานนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในให้กับครู และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐาน
5. งานการพัฒนาคณาจารย์ทางวิชาการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร การพัฒนา และการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาคณาจารย์เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
6. งานการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างแรงจูงใจ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
7. งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนา งานวิชาการในสถานศึกษา โดยมีการระบุวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา พร้อมทั้งการกำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
8. งานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การรวบรวม ข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการทั้งหมด โดยมีการกำหนดเวลาการดูแล ส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียน
9. งานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลการดำเนินงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

จากที่กล่าวมามีความเห็นสอดคล้องกับ สัมมา ธรนิษฐ์ (2553, น. 99) ที่กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การจัดการหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ
2. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการรายสอน การกำหนดผู้สอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร และการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร
3. การจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ ห้องสมุด นวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีทางการเรียนการสอน
4. การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำกับ ติดตาม การดำเนินการสอน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครู และการประชุมทางวิชาการ
5. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน การประเมินผลการสอนของครู การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

อาจสรุปได้ว่า ขอบเขตการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการศึกษา การนิเทศการสอน การพัฒนาบุคลากร งานวิจัยและพัฒนา งานประกันคุณภาพ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ

ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับขอบข่ายงานการเรียนการสอนใน 10 ประการ (ประยงค์ เนาวนบุตร, 2555, น. 30) ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรทุกประเภท ที่สถานศึกษาต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยต้องเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องกำกับ ติดตาม และพัฒนาการจัดทำแผนการสอน ของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อรักษามาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการจัดการรายสอน และจัดครูเข้าสอนได้อย่างเหมาะสม
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเข้าใจระบบการสอน วิธีการสอนแบบต่าง ๆ พร้อม แนะนำให้ครูเลือกวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน
6. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการกำหนดหนังสือเรียน ทั้งหนังสือบังคับและหนังสืออ่านประกอบ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละวัย

7. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการจัดบริการห้องสมุด จัดหาและจัดระบบการใช้แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและชุมชน

8. ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องควบคุมดูแลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างจริงจัง และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

9. ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตามช่วยเหลือครูในการพัฒนาการเรียนการสอน

10. ผู้บริหารสถานศึกษา กระตุ้น ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ สงบ ประเสริฐพันธ์ (2543, น. 90) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ มีหน้าที่ในการนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้จุดประกายความคิดในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ เพื่อนำบุคลากรในโรงเรียนให้ตระหนักและให้ความสำคัญกับงานวิชาการ

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ ทศนี วงศ์เย็น (2555, น. 42) ที่กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. บทบาทการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝน และพัฒนาความรู้ความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์ เลือกยุทธวิธี และดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดให้บรรลุผลสำเร็จ

2. บทบาทการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อการสอน และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3. บทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการต้องมีความรู้ ความสามารถ มุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อาจสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำทางวิชาการ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการศึกษา และบทบาทการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

การบริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า หรือผู้บังคับบัญชา โดยธวัช บุญขนิษฐ์ (2550, น. 2) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำของผู้นำในการใช้อิทธิพลให้บุคคลหรือกลุ่มกระทำหรือไม่กระทำตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มกำหนดไว้ เช่นเดียวกับ สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 230) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ศิลปะของบุคคลที่สามารถโน้มน้าวให้บุคคลอื่น แสดงพฤติกรรมตามที่ผู้นำประสงค์ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ให้บรรลุเป้าหมายของส่วนรวมหรือผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข จากที่กล่าวมาสอดคล้องกับสัมมา รัตนชัย (2553, น. 278) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ เป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือตำแหน่ง จูงใจให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามความต้องการของตนด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของกลุ่มตามที่กำหนดไว้ในทำนองเดียวกัน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2554, น. 8) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลของบุคคลหรือตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่กำหนดไว้

อาจสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้อิทธิพลเพื่อ โน้มน้าวสมาชิกให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันของกลุ่ม

2.2 ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการในการบริหารจัดการหลักสูตร โปรแกรมการเรียนการสอน ความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษา มีนักวิชาการศึกษาที่กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ นาวา สุขรมย์ (2550, น. 8) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ ทักษะตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานวิชาการ โดยให้บุคลากรใน โรงเรียนร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกัน สิริรानी วสุภัทร (2551, น. 29) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการ โน้มน้าว จูงใจ หรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษา ตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และร่วมมือกันดำเนินงาน เพื่อให้งานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ ละอองดาว ปะโพธิง (2554, น. 14) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหาร

สถานศึกษาแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานวิชาการ โดยเน้นกิจกรรมการเรียนการสอน และปฏิบัติงานในชั้นเรียน

จึงอาจสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

2.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ

องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ จากแนวคิดของนักวิชาการศึกษามีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ดังนี้

องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน และ 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ฮาลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985 อ้างถึงใน ไพเราะ พัดตาสิงห์, 2554, น. 17) ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน เป็นการกำหนดขอบเขตของงานวิชาการที่สถานศึกษาต้องรับผิดชอบ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ต้องมีความชัดเจนในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ครูต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน

1.2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสื่อสารทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การประชุมชี้แจงครู จัดทำคู่มือของนักเรียน ประชุมผู้ปกครอง และรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยกับครู เพื่อให้ครู ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบเป้าหมายของสถานศึกษา

2. การจัดการด้านการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการดูแลส่งเสริม สนับสนุนการเรียนของผู้เรียน และประสานงานการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกับครูในการให้ความรู้ด้านหลักสูตร เทคนิคการสอน การถ่ายทอดเป้าหมายของโรงเรียน ไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน การสนับสนุนทรัพยากรการสอน และการนิเทศการสอน โดยมีการเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานร่วมกับครูในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติในชั้นเรียน ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสัมพันธ์กับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งผลจะออกมาในรูปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2.3 การตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนำคะแนนจากการทดสอบ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การประเมินหลักสูตร การประเมินการสอน และการวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน

3. การส่งเสริมบรรยากาศของโรงเรียน

3.1 การควบคุมเวลาในการสอน การสอนในห้องเรียนของครู มักสูญเสียไปในการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนให้กับเด็กที่เรียนซ้ำ รวมทั้งคำร้องขอจากฝ่ายสำนักงานของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านั้นให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มเวลาในการเรียนให้กับผู้เรียน

3.2 การเอาใจใส่ครูและผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียน รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ครูและผู้เรียนทราบ

3.3 การสร้างแรงจูงใจให้กับครู เช่น การให้รางวัล การยอมรับการทำงาน คำชมเชย และการมอบใบประกาศเกียรติคุณ นับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3.4 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้โอกาสครูในการพัฒนาวิชาชีพโดยจัดให้มีการฝึกอบรมครู รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาบุคลากร และสนับสนุนให้ครูนำความรู้ไปใช้ในห้องเรียน

3.5 การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มาตรฐานวิชาการที่สูงและชัดเจน เป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน โดยมาตรฐานที่สูงขึ้นจะทำให้จำนวนผู้เรียนมากขึ้น และสร้างโอกาสให้กับสถานศึกษา

3.6 การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ทำหน้าที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ประสานงาน ให้รางวัลกับนักเรียนที่มีผลการเรียนที่สูงขึ้น และมีผลการเรียนก้าวหน้า เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนอย่างจริงจังในการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับวิลดี และดิมมอค (Wildy and Dimmock, 1993 อ้างถึงใน ละอองดาว ปะโพชิง, 2554, น. 18) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นหลัก สามารถทำวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ให้เป็นจริงได้ โดยมี ลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียน
2. เตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน
3. การกำกับ ติดตาม และนิเทศการสอนของครู
4. เป็นคณะกรรมการอำนวยการหรือประสานงาน
5. ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร

นอกจากนี้ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ แมคอีแวน (McEwan, 1998 อ้างถึงใน น้ำฝน รักษากลาง, 2553, น.18) ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายทางวิชาการที่ชัดเจน
2. การจัดการทีมงาน
3. การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. การสื่อสารพันธกิจและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน
5. การตั้งความคาดหวังที่สูงเกี่ยวกับทีมงาน
6. การพัฒนาครูให้เป็นผู้นำ
7. การสร้างและรักษาเจตคติที่ดีของผู้เรียน ทีมงานและผู้ปกครอง

ในส่วนของไกสิชท์ เปลรินท์ (2552, น. 120) ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้จัดกลุ่มพฤติกรรมเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้
 - 1.1 การร่วมกันกำหนดแนวทางพัฒนาการเรียนรู้
 - 1.2 การให้ความสำคัญสูงสุดต่อการเรียนรู้
 - 1.3 การสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ
2. การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการ
 - 2.2 ความสอดคล้องของหลักสูตร การสอน ทรัพยากร มาตรฐาน และ
 - 2.3 การบริหารหลักสูตรและการสอน

การประเมินผล

3. การพัฒนาผู้เรียน
 - 3.1 การรักษาระดับมาตรฐานของผู้เรียน
 - 3.2 การกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของผู้เรียน
 - 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
4. การพัฒนาครู
 - 4.1 การจัดโครงการการพัฒนาบุคลากร
 - 4.2 การนิเทศการสอนและประเมินครู
 - 4.3 การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู
5. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้
 - 5.1 การส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้
 - 5.2 การสะท้อนผลงาน วิเคราะห์ และวิพากษ์
 - 5.3 การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี

ในทำนองเดียวกัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำทางวิชาการควรแสดงออกใน 4 ลักษณะ (ขวัญใจ ชุนท้านาย, 2553, น. 30) ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้
2. การบริหารจัดการหลักสูตร คือ การส่งเสริมคุณภาพการสอน การนิเทศการสอน การประเมินครู การจัดทรัพยากรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร การกำกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ คือ การตั้งเกณฑ์ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูง พฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งต้องมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ทั้งครู ผู้เรียน โดยการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ และการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
4. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม คือ การวางแผนในการทำงานเพื่อความปลอดภัย โดยอาศัยความร่วมมือของครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง เพื่อเชื่อมโยงแหล่งทรัพยากรภายนอกระหว่างบ้านกับโรงเรียน

นอกจากนี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน (ละอองดาว ปะโพธิง, 2554, น. 7) ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการเตรียมความพร้อมบุคลากร ให้สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการใช้หลักสูตร สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตร พร้อมกับการนิเทศการสอน กำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น

2. ด้านการสนับสนุนทรัพยากรการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอนทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน และร่วมกับชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3. ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางแผนการนิเทศการสอน ทั้งระดับโรงเรียนและกลุ่มสาระ โดยจัดทำปฏิทินการนิเทศการสอน กำหนดบทบาทหน้าที่ งบประมาณสนับสนุน และมีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก มีการพัฒนาวิชาชีพและแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษา

จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของนักวิชาการศึกษาและงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อหาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดยศึกษาจากงานวิจัยของละอองดาว ปะโพธิง (2554, น. 7) ไกศุภัญญ์ เพลรินทร์ (2552, น. 120) แมคอีแวน (McEwan, 1998 อ้างถึงใน น้ำฝน รักษากลาง, 2553, น. 18) วิลดี และดิมมอค (Wildy and Dimmock, 1993 อ้างถึงใน ละอองดาว ปะโพธิง, 2554, น. 18) แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังตารางที่ 2.1

ตาราง 2.1 วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่	รายการ	ละอองดาว	โกศิษฏ์	แมคอีแวน	วิไลดี&คิมมอก	ความถี่
1.	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและการสอน	√	√			2
2.	การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ที่ชัดเจน		√	√	√	3
3.	การสื่อสาร			√		1
4.	การนิเทศการสอน	√			√	2
5.	การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ	√				1
6.	การพัฒนาผู้เรียน		√			1
7.	การพัฒนาครู		√			1
8.	การจัดการทีมงาน			√		1
9.	อำนาจการหรือประสานงาน				√	1
10.	ส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร				√	1
11.	การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้		√	√		2
12.	การสนับสนุนทรัพยากรการสอน	√				1
13.	การเตรียมสื่อที่จำเป็นให้กับครู				√	1

จากตาราง 2.1 จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาได้นำเสนอถึง 13 องค์ประกอบ โดยจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบส่วนใหญ่ที่สอดคล้องกันมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและการสอน การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ที่ชัดเจน และการสื่อสาร
2. การนิเทศการสอน ประกอบด้วย การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียน การจัดการทีมงาน การอำนาจการหรือประสานงาน และการส่งเสริมสัมพันธภาพของบุคลากร

3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ประกอบด้วย การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้ การสนับสนุนทรัพยากรการสอน และการเตรียมสื่อที่จำเป็นให้กับครู

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจใช้องค์ประกอบดังกล่าว เพื่อแสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา 2) การนิเทศการสอน และ 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ละด้านผู้วิจัยจะขอกกล่าวพอสังเขป ดังนี้

การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจตรงกันถึงบทบาทปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน เพราะหลักสูตรเป็นแผนหรือมวลประสบการณ์ทั้งมวลที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม ความรู้ ความคิด ทักษะ ความสามารถ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ (สมาน อัครภูมิ, 2551, น. 274; รัตนา ดวงแก้ว, 2556, น. 9)

องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรมี 4 องค์ประกอบ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546, น. 48; ประสาท เนื่องเฉลิม, 2556, น. 4) ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Objective) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางของผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตรตลอดจนการจัดการเรียนการสอน 5 ประการ ดังนี้ 1) เป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระเพื่อนำมาบรรจุในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม 2) เพื่อให้ครูจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน 3) เพื่อให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมล่วงหน้า 4) เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน และ 5) เป็นแนวทางในการบริหารงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. เนื้อหาวิชา เป็นส่วนที่ประกอบด้วย การประมวลเนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมายหลักสูตร ประสบการณ์ต่าง ๆ การจัดเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึง 3 ปัจจัย คือ 1) รูปแบบของหลักสูตรสามารถจัดเนื้อหาได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมของผู้เรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ขอบเขตของหลักสูตร คือ รายละเอียดที่ครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมาย และความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ในแต่ละระดับ และ 3) ขอบเขตที่เหมาะสมของผู้เรียนตามวัย เพศ ความแตกต่างของผู้เรียน และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยผ่านกระบวนการปฏิบัติ ทดลอง เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดค่านิยมที่ดีต่อตนเองและสังคม

4. การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบ หลังการจัดการเรียน การสอน ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คาดหวัง โดยการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ โดยต้องอาศัยเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ

ในส่วนของการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาต้องมีการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจาก สภาพสังคม บริบทต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว หลักสูตรที่ดีต้องมีการปรับเปลี่ยน พัฒนาให้ต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอยู่เสมอ โดยการพัฒนาหลักสูตร มีขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน บีชและไรน์ฮาร์ทซ์ (Beach and Reinhartz, 2000 อ้างถึงใน รัตนา ดวงแก้ว, 2555, น. 36) ดังนี้

1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการพิจารณา ความรู้ ทักษะพื้นฐาน เดิมของผู้เรียน ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการเรียน ค่านิยมของสังคม ความต้องการของผู้เรียน รวมทั้ง การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากนี้การวางแผนหลักสูตรเป็นการทบทวนแหล่งที่มาของ หลักสูตร เพื่อให้ครูปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนยิ่งขึ้น

2. การนำแผนไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนในการนำแผนที่วางไว้ไปออกแบบหน่วย การเรียนรู้ ซึ่งการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 1) การสอนตามแผนการ จัดการเรียนรู้ 2) การใช้เทคนิคการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3) การเลือกเนื้อหา สาระ กิจกรรม สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน และ 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนซึ่งครู สามารถคาดหวังผู้เรียนขณะที่ครูดำเนินการสอนตามกิจกรรม และสามารถปรับปรุงแผนการสอน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน ให้มี ประสิทธิภาพ

3. การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนในการวัดความสำเร็จของการ สอนของครู เพื่อพิจารณาว่าครูได้บรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยพิจารณาจากความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หากผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่สมบูรณ์ ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และนำมาสอนใหม่ พร้อมทั้งปรับเทคนิคการสอนให้ แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งการวัดและประเมินผลที่ดีนั้นต้องมีการประเมินที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้เกิด ความแม่นยำในการอธิบายผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการเรียนการสอน ต้องทราบบทบาทในการบริหารจัดการหลักสูตร ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร บทบาทหน้าที่ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารจัดการหลักสูตร 3 ประการ (รัตนา ดวงแก้ว, 2555, น. 41) ดังนี้

1. การวางแผนหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดรายละเอียด ลำดับความสำคัญของการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ และระบุความคาดหวังที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้มองเห็นภาพรวม และความต่อเนื่องสอดคล้องกันของหลักสูตรให้ทุกภาคส่วนเกิดความมั่นใจ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การนิเทศกำกับติดตามหลักสูตร เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งของผู้นำทางวิชาการในการบริหารและจัดการหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งช่วยส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาหลักสูตร และการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนในฐานะครูมืออาชีพ
3. การประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรเป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการตั้งแต่การศึกษาข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบหลักสูตร ตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่า และการบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร จึงนับได้ว่าการประเมินหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา นับตั้งแต่การวางแผนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล เพื่อช่วยพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการเรียนรู้ การวัดประเมินผลโดยอิงมาตรฐานการเรียนรู้ จัดหาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่ออำนวยความสะดวกให้ครู ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำรายงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนเป็นหัวใจของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถในการนิเทศการสอน โดยการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาหรือมอบหมายหน้าที่ให้ศึกษานิเทศก์ได้ช่วยเหลือครู เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม

การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (บันลือ พุกกะวัน, 2536, น. 62; สันติ บุญภิรมย์, 2552, น. 292) การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (ชาญชัย อัจฉินสมาจาร, 2547, น. 22; จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556, น. 131)

สำหรับหลักการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 4 ประการ (กมล ภูประเสริฐ, 2544, น. 59; จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556, น. 133; เกื้อกนก เอื้อวงศ์, 2556, น. 16) ดังนี้

1. มุ่งพัฒนาคุณภาพครู ผู้เรียนเป็นสำคัญโดยหลักการนิเทศการสอนเป็นการพัฒนาบุคลากร เพื่อเชื่อมโยงไปถึงคุณภาพของผู้เรียน
2. สร้างความตระหนักให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา และพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ
3. ต้องอาศัยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมด้านการนิเทศการสอน
4. ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการนิเทศการสอน กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้ครูพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในส่วนของจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการ (บันลือ พุกกะวัน, 2536, น. 80; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, น. 226) ดังนี้

1. มุ่งพัฒนางานด้านการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ตรวจสอบการดำเนินงานในการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นการเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจของบุคลากร ให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
5. ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
6. เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
7. มุ่งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน และการนิเทศการสอน ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของกระบวนการนิเทศการสอน มี 6 ขั้นตอน (สันติ บุญภิรมย์, 2552, น. 299; ธเนศ ขำเกิด, 2556, น. 26) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย แนวทางการนิเทศ และจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติงาน (Doing) เป็นขั้นตอนในการสังเกตการสอนในชั้นเรียน เห็นถึงพฤติกรรมการเรียนการสอนที่แท้จริง ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป

ขั้นที่ 3 การให้ความรู้ตามความจำเป็น (Informing) เมื่อได้รับข้อมูลจากการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของปัญหาอุปสรรค ผู้นิเทศให้ความรู้เพิ่มเติม ซึ่งถือว่าเป็นการร่วมมือกันในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing) เป็นขั้นตอนในการสร้างขวัญและกำลังใจในการช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 5 สนับสนุนการปฏิบัติงาน (Supporting) ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศการสอนให้การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อช่วยเหลือครูในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluating) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศการสอนและผู้รับการนิเทศ ร่วมมือกันในการประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งสรุปผลการปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงบทบาทในการนิเทศการสอน เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งที่ช่วยเหลือพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นิเทศการสอน (บันลือ พฤษะวัน, 2536, น. 81) มีดังนี้

1. สนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการนิเทศการสอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษา
2. ทำหน้าที่เป็นผู้นำด้านการนิเทศการสอน เช่น ให้คำแนะนำ ปรึกษา ชี้แจง และชี้แนะถึงแหล่งหาความรู้เพิ่มเติมให้กับครู
3. กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ
4. สร้างขวัญและกำลังใจในการดำเนินการนิเทศการสอน

ในส่วนขอบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นิเทศการสอนหรือผู้ช่วยเหลือในการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 9 ประการ บีชและไรฮาร์ทซ (Beach and Reinhartz, 2000 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2556, น. 48) ดังนี้

1. ผู้นำ (Leader) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำด้านการนิเทศการสอน เพื่อโน้มน้าวใจให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งพัฒนาการสอนของครู ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
 2. นักวางแผน นักจัดการ (Planner/Organizer) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักวางแผนที่ดีคาดการณ์สิ่งที่ควรปฏิบัติ และแนวทางที่จะปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ
 3. ผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) คอยอำนวยความสะดวกให้กับครูทั้งทางตรง คือ การสอนแนะ และทางอ้อม คือ การจัดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับครู
 4. ผู้ประเมิน (Appraiser/Assessor) เพื่อให้การดำเนินการเกิดความยุติธรรม ผู้นิเทศการสอนต้องประเมินการสอน พร้อมทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลือไปพร้อมกัน
 5. ผู้เสริมกำลังใจ (Motivator/Encourager) โดยการสร้างแรงบันดาลใจในการปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเอง
 6. นักสื่อสาร (Communication) ผู้นิเทศต้องสามารถสื่อสารความคิด ข้อมูลต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้
 7. ผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) ผู้นิเทศต้องมีความสามารถในการตัดสินใจในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องคล่องตัว
 8. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ผู้นิเทศต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
 9. ผู้สอนแนะ พี่เลี้ยง (Coach/Mentor) เป็นบทบาทที่ช่วยเหลือเกี่ยวกับการรับรู้ การตัดสินใจ การใช้ทักษะทางสติปัญญา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
- จึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการร่วมกันจัดทำโครงการนิเทศทั้งในระดับโรงเรียนและระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำปฏิทินการนิเทศ ร่วมกันกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ สร้างเครื่องมือการนิเทศ สนับสนุนเงินและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อการดำเนินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด ตรวจสอบและประเมินผลสำเร็จของการนิเทศ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาปรับปรุงการนิเทศให้ดียิ่งขึ้น

การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในโรงเรียน ต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เกิดสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการทำงานของครู ในการส่งเสริมและพัฒนาสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการเรียนที่ดีขึ้น(วิษณุ จุลวรรณ, 2547, น. 103) โดยบรรยากาศทางวิชาการเป็นพฤติกรรมหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ส่งผลให้ครู ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555, น. 172; ชร สุนทรายุทธ, 2551, น. 514; กรกฏา นักรัก และเจษฎา บุญมาโฮม, 2555, น. 25)

หลักสำคัญในการจัดบรรยากาศทางวิชาการมี 4 ประการ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546, น.139) ดังนี้

1. เป็นบรรยากาศที่สามารถทำลายความสามารถ กระตุ้น หรือดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ให้มีความรู้สึกสนใจในการจัดการเรียนการสอน
2. มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้เรียน
3. เป็นบรรยากาศที่ทำลายความสามารถของครู เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ
4. มีการให้บริการอย่างเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน

ในส่วนของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เสนอไว้ 6 ประการ (ปราโมทย์ สุวรรณเวก, 2547, น. 29) ดังนี้

1. การควบคุมเวลาในการสอน เวลาในการสอนของครูมักสูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ให้กับผู้เรียน รวมถึงงานจากฝ่ายสำนักงานของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านี้ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดเพื่อเพิ่มเวลาเรียนให้กับผู้เรียน
2. การดูแลเอาใจใส่ครูและผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้เรียน ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับข้อมูลด้านความต้องการของครูและผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษามีโอกาสสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนให้กับครูและผู้เรียนทราบ
3. การสร้างบรรยากาศเชิงบวก เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครู เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้การทำงานมีประสิทธิภาพ มีความสุขในการทำงานยิ่งขึ้น

4. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรม เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้

5. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ มาตรฐานทางวิชาการที่สูงและมีความชัดเจน เป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน และมาตรฐานที่สูงขึ้น แสดงให้เห็นจากจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง

6. การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยให้รางวัล การให้การยอมรับผู้เรียนที่มีผลการเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้โอกาสผู้เรียน และทำหน้าที่ประสานงานระหว่างห้องเรียนกับครู โดยการให้รางวัลเพื่อยืนยันว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนบรรยากาศด้านการเรียนอย่างจริงจัง

ในทำนองเดียวกัน นรา สมประสงค์ (2555, น. 37) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการมาร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ไข และการประเมินผล เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความรู้ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมทั้งมีการจัดทำแผนการสอน จัดครูเข้าสอนได้อย่างเหมาะสม

2. จัดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน เช่น การจัดบริการทางด้านวิชาการ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน การศึกษาดูงานของครู และการจัดบรรยากาศห้องต่าง ๆ ของโรงเรียน

3. งานด้านหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร โดยโรงเรียนรวบรวมเอกสารหลักสูตรทุกประเภทให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม มีการจัดทำแผนการเรียนให้หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

4. การจัดแผนการเรียน โรงเรียนจัดทำแผนการเรียนตามรูปแบบให้หลากหลายเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และศักยภาพของโรงเรียน

5. การสอนซ่อมเสริม เป็นการจัดเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ เช่น สอนเสริมให้กับผู้เรียนที่มีพัฒนาการช้า

6. การวัดและประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลตามหลักสูตร การจัดสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ จัดสอนซ่อมเสริม และมอบรางวัลดีเด่นแก่ผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี เป็นต้น

7. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย กล้าแสดงออก และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

8. การจัดแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน สถานประกอบการ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกโอกาส

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศ ทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความใส่ใจในการพัฒนาการเรียนรู้อของครู และผู้เรียน โดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนตามที่คาดหวัง ใช้ข้อมูล สารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพวิชาการ จัดสรรเวลาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของครูและผู้เรียน พัฒนาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานทางวิชาชีพ จัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ เพื่อสนับสนุนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศเชิงบวกทางวิชาการ เสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูและผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ประสิทธิภาพการสอนของครู

3.1 ความหมายของประสิทธิภาพการสอน

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน โดยการสอนเป็นการตั้งใจ กระทำให้เกิดการเรียนรู้ และการสอนที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ครูเป็นตัวละครสำคัญและเป็น ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยและมี ประสิทธิภาพ ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อที่มีการสอนที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ประสิทธิภาพการสอน ของครู คือ ความสามารถของครูในการปฏิบัติการสอน กลวิธีการสอน ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของครู เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุรศักดิ์ หอมอ่อน, 2546, น. 12; ศิริบุญญา ศรีประมวล, 2549, น. 9)

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของ ครูเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน

3.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน หรือทฤษฎีการเรียนรู้ร่วมสมัย มีแนวคิดที่ สำคัญ เสนอไว้ 6 ทฤษฎี (เข้มทอง ศิริแสงเลิศ, 2555, น. 14) ดังนี้

1) ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่ศึกษากระบวนการทำงานของสมอง ตั้งแต่การรับข้อมูลเข้ามาเก็บไว้เป็นความจำระยะสั้น และเข้ารหัสให้กลายเป็นความจำระยะยาว จนถึงการใช้ข้อมูลเหล่านั้นออกมาใช้ในภายหลัง

2) ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) เป็นทฤษฎีที่เสนอโดย การ์ดเนอร์ (Gardner) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1983 ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา และการเรียนการสอนอย่างมากจนถึงปัจจุบัน ตามทฤษฎีนี้คำว่า “เชาวน์ปัญญา” หมายถึง ความสามารถทางด้านภาษา คณิตศาสตร์ และการคิดเชิงเหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหา การตั้งปัญหาและการค้นหาคำตอบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และสร้างสรรค์ผลงาน ให้สัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม โดยการ์ดเนอร์ แบ่งเชาวน์ปัญญาออกเป็น ด้านภาษา ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านดนตรี ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านความเข้าใจธรรมชาติ ระดับเชาวน์ปัญญาสามารถพัฒนาขึ้นได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

3) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory) ทฤษฎีนี้พัฒนาขึ้นโดย วีกอทสกี (Vygotsky) โดยมีรากฐานจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ตามแนวคิดของวีกอทสกี (Vygotsky) วัฒนธรรมและสังคมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญาตั้งแต่แรกเกิด มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน การเรียนการสอนเป็นการพัฒนาให้ระดับเชาวน์ปัญญาให้สูงขึ้น โดยการสร้างความรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ตามความสนใจของผู้เรียน

4) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism Theory) มีรากฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีนี้พัฒนาขึ้นโดย ศาสตราจารย์ ซีมัวร์ เพเพอร์ท (Seymour Papert) โดยมีแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานจากความคิดของตนเอง โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมทำให้เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรม ทำให้ความรู้ที่อยู่คงทน สามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ และเป็นรากฐานในการสร้างความรู้ใหม่ต่อไป

5) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) ผู้นำของทฤษฎีนี้ คือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และรอเจอร์จอห์นสัน (Roger Johnson) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันสามารถช่วยกันเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มได้ ในขณะที่ต่างคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

6) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง (Connectivism Theory) เป็นทฤษฎีร่วมสมัยล่าสุด หลักการของทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี แนวคิดที่สำคัญของทฤษฎีมี 3 ประการ คือ 1) ความรู้เป็นสิ่งที่มีการจัดกระจายอยู่ในโลกโดยทั่วไปไม่ได้มีอยู่เพียงในสมองของมนุษย์ 2) ความรู้แต่ละอย่างถือว่าเป็นจุดเชื่อมต่อและจุดเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น และ 3) การเรียนรู้ คือ การที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นรูปแบบของการเชื่อมโยงของจุดเชื่อมต่อต่างๆ

3.2.2 ทฤษฎีการสอน

การสอนเกิดขึ้นตั้งแต่มนุษย์มีการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และความคิดเห็นในการดำเนินชีวิต การสอนพัฒนามาจากการบอก การสั่ง อย่างไม่มีแบบแผน จนเกิดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ และได้นำมาประยุกต์ใช้ดำเนินการสอนอย่างมีระบบ มีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน จนยอมรับกลายเป็นทฤษฎีการสอนขึ้นมา ทฤษฎีการสอน เป็นข้อมูลที่เป็นหลักการสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ และมีความน่าเชื่อถือที่สามารถนำไปใช้สอนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (พิทักษ์ นิลนพคุณ, 2556, น. 10; ทิศนา เขมมณี, 2545, น. 474)

ทฤษฎีการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในทุกสาขาวิชา ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสอน ทฤษฎีการสอน ประกอบด้วย 3 ทฤษฎี (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, น. 58) ดังนี้

1. ทฤษฎีการสอนเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเน้นถึงพฤติกรรมของครู ในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้ความคิดแก่ผู้เรียน ทำให้ครูเป็นผู้นำและควบคุมการเรียนการสอนซึ่งครูต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชา และความรู้ในวิชาชีพครู
2. ทฤษฎีการสอนที่ให้ตัวแบบแก่ผู้เรียน เป็นทฤษฎีที่เน้นให้เห็นบทบาทของครู ในฐานะที่เป็นผู้สืบต่อทางวัฒนธรรม และเป็นผู้ให้ทักษะแก่ผู้เรียน โดยคุณสมบัตินี้ของครูต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีความสามารถในการสอนสูง
3. ทฤษฎีการสอนที่เน้นการวางเงื่อนไข ทฤษฎีเน้นการสอนเป็นเครื่องชี้แนวทางให้ผู้เรียน ปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เรียน ครูจึงต้องแนะวิธีการเรียนการสอน และส่งเสริมการปฏิบัติที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน

ทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีการสอนมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ทฤษฎีการเรียนรู้จะอธิบายธรรมชาติการเรียนรู้ของมนุษย์มีพฤติกรรมเกิดขึ้นในขณะที่เรียนรู้และเกิดขึ้นได้อย่างไร ส่วนทฤษฎีการสอนจะกล่าวว่าจะทำอย่างไร หรือวิธีการใดจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนขึ้น

3.3 คุณลักษณะของครูที่สอนดีมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของครูที่สอนดีมีประสิทธิภาพ ครูควรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญ คือ การอบรมสั่งสอน ถ่ายทอด เทคนิควิธีการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นผู้อบรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้แก่ผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากทัศนะของนักวิชาการที่มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

ครูที่ดีมีประสิทธิภาพต้องแสดงคุณลักษณะ 2 ประการ (ภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์, 2552, น. 38) ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล เป็นลักษณะเฉพาะตัวในแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม คุณลักษณะในตัวบุคคลทั้ง 4 ด้านนี้จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพครู เช่น ลักษณะทางกายภาพ สุขภาพอนามัยดี มีความสามารถด้านสติปัญญา ความมั่นคงทางอารมณ์ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. คุณลักษณะด้านประสิทธิภาพการสอน เป็นคุณลักษณะที่ครูต้องสร้างเสริมขึ้นมาเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนบรรลุผลสำเร็จ เช่น การใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ให้ความสนใจ และชมเชยงานที่ดีของผู้เรียน รวมถึงให้ผู้เรียนประเมินผลการสอนของครู

นอกจากนี้คุณลักษณะของครูที่ดีในยุคโลกาภิวัตน์ ครูควรแสดงออกถึงพฤติกรรม 7 ประการ (ชนต์ ชุ่มจิต, 2553, น. 145) ดังนี้

1. รู้ดี คือ ครูต้องมีความรอบรู้ใน 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ความรู้ในหลักวิชาชีพครู 2) ความรู้ในสถานการณ์สังคม ศาสนา เศรษฐกิจในปัจจุบัน 3) ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวรรณคดีไทย และ 4) ความสามารถด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

2. สอนดี ครูมีความสามารถในการสอน 6 ประการ ดังนี้ 1) รู้หลักการสอน 2) รู้จักผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางบ้านของผู้เรียน 3) มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน 4) บุคลิกภาพดี สุขภาพอนามัยสมบูรณ์ 5) ความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 6) มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่พร้อมในการใช้งาน

3. มีวิสัยทัศน์ ครูยุคโลกาภิวัตน์จะต้องมองการณ์ไกล คือ สามารถมองเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

4. เจนจัดในการฝึกฝนศิษย์ งานที่ยากยิ่งของครู คือ การอบรมฝึกฝนคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี ละอายและเกรงกลัวต่อบาป สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ต้องอาศัยครูที่มีความเจนจัดในการฝึกฝนศิษย์ จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา และความอดทน

5. มีคุณธรรม และจริยธรรม กล่าวคือ การแสดงออกของครูในด้านคุณความดีต่าง ๆ เพื่อให้ศิษย์ปฏิบัติในทางที่ดี ส่วนในด้านจริยธรรม คือ ความประพฤติหรือกิริยาอาการที่แสดงออกในทางที่ดี เช่น การไหว้ การกราบ

6. มีความศรัทธาในความเป็นครู ครูมีความศรัทธาในอาชีพ และเห็นความสำคัญของวิชาชีพครู โดยการรักษาชื่อเสียงของวิชาชีพครูอยู่เสมอ เช่น สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพครูเสมอ เป็นต้น

7. ดำรงอยู่ด้วยหลักของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย สីล สมาธิ และปัญญา ทั้งสามประการเป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนซึ่งกันและกัน หากรักษาศีลได้ต้องอาศัยสมาธิ จิตเป็นสมาธิได้ต้องอาศัยการรักษาศีล ปัญญา เกิดขึ้น ได้ต้องอาศัยศีล สมาธิเป็นปัจจัย และในขณะเดียวกันศีลและสมาธิจะเกิดขึ้นได้ โดยอาศัยปัญญาเป็นตัวชี้นำ

ในทำนองเดียวกัน ลักษณะของครูไทยที่พึงประสงค์ มีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ (วิไล ตั้งจิตสมคิด, 2554, น. 161) ได้แก่

1. มีความรู้ดี คือ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน
2. มีบุคลิกภาพดี เป็นบุคลิกภาพที่ครูแสดงพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น รุปร่าง ท่าทาง การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะ ชัดเจน มีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
3. มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นพฤติกรรมที่ดีงาม เช่น การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง และมีคุณธรรมประจำใจ เช่น มีความเมตตากรุณา เสียสละ ซื่อสัตย์ มีความอดทน เป็นต้น

3.4 องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน

ครูที่สอนดีมีประสิทธิภาพ ต้องแสดงพฤติกรรม 10 ประการ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น. 11) ดังนี้

1. การเตรียมการสอนครบองค์ประกอบของการสอน ตั้งแต่การตั้งจุดประสงค์ การสอน การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและรูปแบบการสอนที่เหมาะสม การใช้สื่อการสอน และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
2. การสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการพัฒนา ทักษะ ความรู้ ความคิด เจตคติ และนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้
3. การสอนที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านกลวิธีการสอน สื่อการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

4. การสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น
 5. การสอนที่สอดคล้องกับเจตนาธรรมของหลักสูตร ครูต้องจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้
 6. การสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้าน จิตใจ โดยบรรยากาศด้านวัตถุ เช่น สภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี บรรยากาศด้านจิตใจ เช่น การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ให้ความรัก ความเมตตาต่อผู้เรียน
 7. การสอนที่ครูรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัล การลงโทษตามความเหมาะสม การให้คำชม การสร้างแรงจูงใจ การเรียนจากสิ่งที่ย้ายไปยาก และ ให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนในทันที ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ดียิ่งขึ้น
 8. การสอนที่มีกระบวนการมีลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสน โดยครูต้อง จัดเตรียมการสอนตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง
 9. การสอนที่มีการวัดผลประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังการเรียน โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้ารายงาน เป็นต้น
 10. มีจิตวิญญาณความเป็นครู คือ สอนด้วยความเต็มใจ มั่นใจ บุคลิกท่าทางการ แสดงออกของครูจะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้ลึกของครูได้ดี ตั้งแต่ฝึกการเป็นผู้นำ การมีอิสระ ทางความคิด พื้นฐานการปฏิบัติตนเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป
- การสอนที่มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีองค์ประกอบ สำคัญ 4 ประการ (ภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์, 2552, น. 39; นาวา สุขธมย์, 2550, น. 36) ดังนี้
1. ครูเข้าใจหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีคุณค่า
 2. ครูมีกลวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และสามารถ ปรับวิธีการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 3. ครูมีสื่อการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน
 4. ครูมีความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียน รวมทั้งมีการเสริมแรงทั้ง ทางบวก และทางลบได้อย่างเหมาะสม
 5. ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน และให้ ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขข้อบกพร่อง

ในส่วนของการสอนของครูตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 7 ประการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, น. 78) ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะกระบวนการ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ การเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างของผู้เรียน และพัฒนาการทางสมอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
4. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อ การเรียนรู้ พร้อมทั้งช่วยเหลือดูแลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่น และเป็นมิตรไมตรี
5. จัดเตรียมสื่อและใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย มุ่งเน้น การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้เรียน แล้วนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้สอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัด กิจกรรมการสอนของครูอย่างเป็นระบบ
7. ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบ กำกับ ติดตามการวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้เกณฑ์ในการพิจารณาครูที่สอนดีมีประสิทธิภาพ มี 3 ประการ (คุรุสภา , 2556, น. 2) ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่สอน
2. มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ หลากหลาย และเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน
3. มีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และ นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูจะเห็นได้ว่ามีหลากหลายทักษะที่สอดคล้องกัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของคุรุสภา (2556, น. 2) อารมณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 11) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 78) เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครู แสดงในตารางที่ 2.2

ตาราง 2.2 วิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครู

ข้อที่	รายการ	อารมณ์ ใจเที่ยง	คุรุสภา	สำนัก วิชาการ และ มาตรฐาน การศึกษา	ความถี่
1.	มีความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร	√		√	2
2.	ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	√	√	√	3
3.	วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล	√		√	2
4.	ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย	√		√	2
5.	มีความรู้ในเนื้อหาวิชา		√		1
6.	บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้	√		√	2
7.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	√			1
8.	ประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนหลากหลาย	√	√	√	3
9.	นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ซ่อมเสริม	√	√	√	3
10.	วิจัยในชั้นเรียน			√	1
11.	จิตวิญญาณความเป็นครู	√			1

จากตาราง 2.2 จะเห็นได้ว่า เอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาได้นำเสนอการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพถึง 11 องค์ประกอบ และเห็นได้ว่าองค์ประกอบส่วนใหญ่ที่สอดคล้องกันมี 3 ด้าน ได้แก่

1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และเทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับเจตนาของหลักสูตร ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบด้วย ครูต้องวัดผลและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำผลการประเมินมาช่วยสอน เสริมให้กับผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นบทบาทสำคัญของครูที่สะท้อนถึงการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบดังกล่าวเพื่อเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่แสดงถึงประสิทธิภาพสอนของครู โดยแต่ละองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู มีรายละเอียด ดังนี้

หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

การบริหารจัดการหลักสูตรระดับห้องเรียน ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรสถานศึกษามาปฏิบัติในห้องเรียน โดยหลักการพื้นฐานในการสอนที่ครูต้องคำนึงถึง 3 ประการ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น. 10) ดังนี้

1. ก่อนการสอน ครูต้องเตรียมการสอน ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอนต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนการสอน
 - 1.2 ศึกษาผู้เรียน เพื่อให้ทราบถึงความรู้ พื้นฐานประสบการณ์เดิม ความสามารถ ความสนใจ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเตรียมการสอน
 - 1.3 เขียนแผนการสอนให้ครบทุกข้อประกอบไปด้วย จุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระสำคัญ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการวัดผลประเมินผล เป็นต้น
 - 1.4 เตรียมสื่อการเรียนการสอน เอกสาร ข้อสอบ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกให้พร้อมก่อนดำเนินการสอน
2. ขณะสอน ครูควรดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 ควรสอนตามลำดับขั้นตอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้
 - 2.2 ใช้ทักษะการสอนที่เหมาะสม เช่น การอธิบาย การเขียนกระดาน กริยาท่าทาง เป็นต้น

2.3 ใช้เทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

2.4 เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

2.5 ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้

2.6 ใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ให้ถูกต้อง เช่น การเสริมกำลังใจ การจูงใจ การสอนจากง่ายไปหายาก เป็นต้น

2.7 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เช่น ห้องเรียน สะอาด กว้างขวาง ครูใจดี ไม่เข้มงวดดุคั้น เป็นต้น

2.8 ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน

3. หลังการสอน ครูควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 พิจารณาผลการเรียนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ หากไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งหากไม่บรรลุผลเป็นจำนวนมาก แสดงว่าการสอนมีข้อบกพร่องต้องปรับปรุงแก้ไข

3.2 ปรับปรุงแก้ไขโดยหาสาเหตุที่เกิดขึ้นแล้วแก้ไขจุดบกพร่องนั้น

ในส่วนของกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ จำแนกได้ 4 ลักษณะ (ประยงค์ เนาวนุตร, 2556, น. 35) ดังนี้

1. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบทางตรง เป็นกลยุทธ์ที่เน้นบทบาทของครู ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยการรับฟังข้อมูลหรือเนื้อหาสาระจากครู เช่น การบรรยาย การสาธิต การซักถาม เป็นต้น

2. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบทางอ้อม เป็นกลยุทธ์ที่เน้นบทบาทของผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีขั้นตอน ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เช่น การเรียนแบบสืบสวนสอบสวน การเรียนแบบค้นพบ การเรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหา เป็นต้น

3. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ เป็นกลยุทธ์ที่เน้นบทบาทของผู้เรียนในการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรืออภิปราย เช่น การอภิปรายกลุ่มใหญ่ การอภิปรายกลุ่มย่อย การระดมความคิด เป็นต้น

4. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนต้องวางแผน เพื่อนำสาระการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่น ๆ เช่น การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การสร้างสถานการณ์จำลอง การสำรวจ เป็นต้น

นอกจากนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 69) กล่าวว่า หลักการเลือกวิธีการสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของเรื่องที่สอน การเลือกวิธีสอนต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. วิธีสอนเหมาะกับเนื้อหาวิชาที่สอน เช่น เนื้อหาที่เป็นหลักการทฤษฎีก็สามารถใช้วิธีบรรยาย แต่ถ้าเป็นงานที่ต้องการฝึกทักษะ ควรใช้วิธีฝึกทักษะ ปฏิบัติ หรือจะใช้ทั้งบรรยายและฝึกทักษะการปฏิบัติควบคู่กันไป
3. วิธีสอนควรเหมาะสมกับความถนัดของครู ซึ่งครูควรฝึกเพื่อให้เกิดทักษะ และการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. วิธีสอนเหมาะกับชั่วโมงในหลักสูตร ซึ่งข้อจำกัดของเวลาเป็นตัวกำหนดวิธีสอนของครู
5. วิธีสอนเหมาะกับจำนวนผู้เรียน ขนาดของห้องเรียน ซึ่งการสอนแบบบรรยายสามารถสอนผู้เรียนได้มากกว่าการอภิปราย
6. วิธีสอนเหมาะกับผู้เรียน โดยความรู้เดิม ความสนใจเป็นข้อพิจารณาในการเลือกวิธีการสอนด้วย

การนำหลักสูตรระดับห้องเรียนไปใช้เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปฏิบัติในห้องเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูยึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรดำเนินการ 10 ประการ (สุทธวีรธรรม ตันตริจนาวงศ์, 2556, น. 49) ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาหลักการ แนวคิด จุดเน้นของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ครูต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งต้องวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา มาตรฐาน ตัวชี้วัด เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
3. ครูต้องทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละแผนต้องพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพผู้เรียน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างชิ้นงานจากกิจกรรมการเรียนรู้
5. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน

6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถสร้างชิ้นงานได้
7. ครูใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลาย โดยพิจารณาเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
8. ครูสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ดูแล และช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
9. ครูเลือกใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้
10. ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนตามสภาพจริง และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาสอดคล้องกับ ศุภิสฐา เจียรกุล (2547, น. 9) ซึ่งกล่าวว่า บทบาทของครูที่มีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

1. ครูสามารถถ่ายทอดความรู้หรือเนื้อหาวิชาด้วยวิธีการที่นำไปสู่การเรียนรู้
2. ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
3. กลยุทธ์หรือวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมีความสมดุลระหว่างความยากและง่าย ซึ่งจะเป็นการทำทนายผู้เรียนให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ
4. การเข้าใจความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ในทำนองเดียวกัน บทบาทของครูในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และมีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 7 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 31) ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และมีความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ การจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจ โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม ความถนัดของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บูรณาการความรู้ในทุกวิชาตามความเหมาะสม และทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดชีวิต
2. จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา
3. จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การเข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน
4. ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการให้ชุมชนมีส่วนในการจัดการศึกษา

5. พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขพฤติกรรมในชั้นเรียนของผู้เรียน

6. พัฒนาความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

7. ปฏิบัติงานและประพฤติตนตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

จึงอาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิบัติการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีประกอบการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะสำคัญด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

การบริหารจัดการชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการสอน และการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดี มีคุณภาพ เป็นการบ่มเพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสามารถอยู่ในสังคมได้ การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ผู้เรียนสิ่งแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งผลต่อผู้เรียน ผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2553, น. 436; กรกฏา นกคุ้ม และเจษฎา บุญมาโฮม, 2555, น. 2; ประยงค์ เนาวบุตร, 2556, น. 24)

ความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียนมี 5 ประการ (จิตตินันท์ บุญสถิตกุล, 2548, น. 243; ศศิธร ชันดิธรางกูร, 2551, น. 2) ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินการไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงาม ความมีระเบียบวินัย และการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น ห้องเรียนที่สะอาด จัดโต๊ะอย่างมีระเบียบ มีความเอื้อเพื่อผู้เรียน ผู้เรียนจะปฏิบัติจนเป็นนิสัย เพื่อส่งเสริมให้เป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต
3. ช่วยเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม ขนาดโต๊ะเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่าง เป็นต้น
4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความสนใจในบทเรียนเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของผู้เรียน เป็นต้น

5. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูเข้าใจ ผู้เรียน ให้ความเมตตาเอื้ออาทรต่อผู้เรียน และผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

นอกจากนี้ การจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิผลมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2550, น. 239) ดังนี้

1. ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น ถ้าผู้เรียนไม่มีวินัยในการเรียน ชั้นเรียนที่ไม่เป็นระเบียบ สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ก้าวร้าว และส่งผลให้การเรียนรู้ไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

2. ช่วยให้กำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการชั้นเรียน เพราะทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองไม่ให้รบกวนสมาธิของคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน

3. ช่วยให้การจัดการกับพฤติกรรมของผู้เรียนได้เหมาะสม อันจะทำให้สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ เพราะไม่ต้องเสียเวลาแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4. ช่วยให้ผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยเรียนรู้อยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร โดยคำนึงถึง กฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างเคร่งครัด ทั้งยังเป็นประโยชน์ในระยะยาวในการปลูกฝังลักษณะนิสัย การเป็นพลเมืองที่ดีอีกด้วย

ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศที่ดี ช่วยให้การเรียนรู้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีมี 6 ลักษณะ (ประยงค์ เนาวบุตร, 2556, น. 24) ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (challenge) เป็นบรรยากาศที่กระตุ้น ให้กำลังใจผู้เรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง และตั้งใจทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ (freedom) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ตัดสินใจ เลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดโดยปราศจากความกลัวและวิตกกังวล ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจไม่รู้สึกตึงเครียด

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (respect) เป็นบรรยากาศที่ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ความสำคัญของตนเอง ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดการยอมรับนับถือ

4. บรรยากาศที่อบอุ่น (warmth) เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจที่ครูเข้าใจ เป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู และรักการมาเรียน

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (control) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย โดยครู ต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียน และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสิทธิหน้าที่อย่างมีขอบเขต

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (success) เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าการ ทำงานที่บรรลุผลสำเร็จ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

การจัดชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ โคลและโลซาน (cole and Chan, 1994 อ้างถึงใน ละอองดาว ปะโพธิง, 2554, น. 41) ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน เป็นการสร้างเจตคติที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณครูเป็นเพื่อนให้สิ่งที่ดีแก่ผู้เรียน ถึงแม้บางครั้งจะมีปัญหาทางด้านระเบียบวินัย
2. การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีในชั้นเรียน เป็นการจัดชั้นเรียนให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน และหมั่นเอาใจใส่พฤติกรรมของผู้เรียน
3. การสร้างข้อตกลง กฎของชั้นเรียน โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ สามารถปฏิบัติได้จริง และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียนที่ปฏิบัติตามกฎที่ตั้งไว้
4. การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หากผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ครูควรเรียกพบผู้เรียนเป็นการส่วนตัว เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน โดยให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน

ในส่วนของบทบาทของครูในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ครูควรแสดงพฤติกรรม 9 ลักษณะ (สันติ บุญภิรมย์, 2552 ก, น. 276) ดังนี้

1. มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน คือ ครูทำหน้าที่เป็นทั้งครู พ่อแม่ เพื่อน เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความไว้วางใจ อุ่นใจ และมีความเชื่อมั่นต่อครู
2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสม่ำเสมอ ไม่ลำเอียง มีเมตตาช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความรู้ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออก มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ยินดีรับฟังความคิดเห็น และส่งเสริมศักยภาพในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย เช่น การยอมรับ เคารพในบทบาทหน้าที่ มีความเสมอภาค มีความสามัคคี และการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าของสถานศึกษา
5. บุคลิกภาพครู เป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ดี เช่น การแต่งกาย กริยาท่าทาง การใช้คำพูด โดยบุคลิกภาพของครูสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของผู้เรียน
6. การจัดกระบวนการเรียนการสอน มีผลต่อการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ผู้สอนต้องมีความอดทน เสียสละ ให้ความสนใจต่อผู้เรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับผู้เรียนจะทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดบรรยากาศทางวิชาการที่ดี
7. การเสริมแรงทางบวก โดยวาจา ท่าทาง ในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรม เช่น ยกย่อง ชมเชยหรือแสดงออกด้วยการพยักหน้า ยอมรับ การยิ้ม เป็นการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน

8. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันมีบรรยากาศที่ดี โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

9. การจัดห้องเรียน ความสะอาด ความเป็นระเบียบ จัดให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน กิจกรรมการเรียน และความเป็นอิสระ เน้นความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูสามารถสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน กระตุ้นความสนใจในการเรียน ได้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละวัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียนตนเอง สร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของผู้เรียน ใส่ใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน สามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวก สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้วัสดุเหลือใช้จัดทำป้ายนิเทศ และจัดนิทรรศการ

การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนจากกระบวนการเรียนรู้ การทำงาน การปฏิบัติงาน และผลผลิตที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริงให้กับผู้เรียนได้ตอบสนอง โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่ามีความก้าวหน้าทั้งความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว อินดิสุข, 2551, น. 125)

การประเมินผลการเรียนรู้ ครูสามารถดำเนินการได้ 4 ระดับ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2553, น. 154) ดังนี้

1. การประเมินผลระดับชั้นเรียน ครูมีหน้าที่สำคัญในการประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาเพื่อรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้การประเมินผลที่หลากหลาย และควรทำอย่างต่อเนื่องควบคู่กันไปกับกิจกรรมการเรียนรู้

2. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายปีหรือรายภาคของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้

3. การประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำขึ้น

4. การประเมินผลระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือตามที่กระทรวงกำหนด เพื่อนำผลการประเมินไปวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มีลักษณะสำคัญ 6 ประการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 85; สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ, 2554, น. 101; รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2553, น. 102; พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2551, น. 123) ดังนี้

1. เป็นการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านวิชาการ กระบวนการคิด ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และนิสัยการทำงานของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง เพื่อนร่วมงาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง ผู้อื่น และเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเป็นตัวสะท้อนถึงกระบวนการเรียนการสอน และการวางแผนการสอนของครู ในการตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล

4. เป็นการประเมินที่หลากหลายตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน

6. การประเมินตามสภาพจริง ผู้เรียนต้องนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ยังรากรลึก เนื่องจากได้สะท้อนความรู้ ความคิดนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจ และเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หัวข้อนั้น ๆ อย่างแท้จริง

บทบาทหน้าที่ครูในการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำคัญ 3 ประการ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2548, น. 256; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553 ก, น. 8) ดังนี้

1. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ

2. วัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนด พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่อง

3. ประเมินตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่สอน หรือกิจกรรมที่รับผิดชอบเมื่อสิ้นสุดการเรียนรายปี หรือรายภาค

4. ตรวจสอบสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. นำผลการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

อาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินไปใช้ หมายถึง ครูสามารถวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมิน กำหนดภาระงานที่สามารถสะท้อนถึงศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ใช้กระบวนการสังเกต การบันทึก การสัมภาษณ์ และรวบรวมข้อมูลจากผลงานที่ผู้เรียนปฏิบัติ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครู

การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการค้นคว้าหาคำตอบอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้อันของผู้เรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการในการแสวงหาความรู้ หรือวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น (วาโร เฟิงส์วัตต์, 2546, น. 1; กานดา พุนลาภทวี และวรรณดี แสงประทีปทอง, 2546, น. 4; จรรย์ สุขเสรี, 2550, น. 12)

ในส่วนของลักษณะของวิจัยในชั้นเรียน มี 4 ลักษณะ (จันทรานี สงวนนาม, 2553, น.157; นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม, 2549, น. 4 ; วันทิพย์ สิ้นสูงสุด, 2549, น. 32) ดังนี้

1. ปัญหาการวิจัยเกิดจากการทำงานในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นปัญหาของผู้เรียนที่ครูต้องการแก้ไข หรือปัญหาที่ครูต้องการพัฒนา
 2. ผลจากการวิจัยเป็นสิ่งที่ครูสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน และเป็นแนวทางให้ผู้อื่นนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อีก
 3. การวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน กล่าวคือ สอนไปวิจัยไป เก็บข้อมูลและบันทึกผล แล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหาโดยมุ่งเน้นในการแก้ปัญหาของครูและผู้เรียนจากกระบวนการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน
 4. เป็นกระบวนการวิจัยที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ
- กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (วาโร เฟิงส์วัตต์, 2546, น. 4; นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม, 2549, น. 11) ดังนี้

1. สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นในการวางแผนการแก้ปัญหา ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมผู้เรียน โดยปัญหาที่มีความรุนแรง ควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาก่อน

2. กำหนดและวิธีการแก้ปัญหา เมื่อได้ปัญหาการวิจัยแล้ว ครูต้องศึกษาหาความรู้จากหนังสือ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นครูต้องวิเคราะห์ปัญหาให้แคบลงและชัดเจนขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาในการวิจัย ซึ่งครูสามารถหาแนวทางหรือทางเลือกได้จากการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นคล้ายกัน เพื่อให้ได้แนวทางหรือทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. พัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม เป็นขั้นตอนในการกำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ตัวแปร ออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้นวัตกรรมในการแก้ปัญหา

4. นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ โดยระบุขั้นตอน วิธีการ และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

5. สรุปผลการวิจัย เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการเลือกสถิติที่เหมาะสม และสรุปผลการวิจัย หากนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาไม่ได้ ควรปรับนวัตกรรมไปใช้อีก จนกว่าจะสามารถแก้ปัญหาที่ต้องการได้ แล้วเขียนสรุปผลการดำเนินการวิจัย เพื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกันนำไปใช้ประโยชน์

ที่กล่าวมาสอดคล้องกับ กานดา พุนลาภทวี และวรรณดี แสงประทีปทอง (2546, น. 9) กล่าวว่า ขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนมี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์และกำหนดปัญหาวิจัย ปัญหาที่นำมาทำวิจัยในชั้นเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน 2) วิธีการที่ต้องการนำมาพัฒนาการสอน

2. การวางแผนการแก้ไข เมื่อเลือกปัญหาที่จะทำวิจัย ครูต้องนำปัญหามาวิเคราะห์หาสาเหตุ วิธีการแก้ไข รวมทั้งจัดทำสื่อ นวัตกรรม และแบบประเมินที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา

3. การดำเนินการแก้ปัญหตามแผนที่วางไว้ โดยครูจะทำตามแผนที่วางไว้ เช่น นำนวัตกรรมหรือกิจกรรมที่สร้างขึ้น ไปใช้สอนตามแผนงานที่เตรียมไว้ รวมทั้งเก็บข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้นวัตกรรมที่สร้างขึ้น

4. การสรุปผลการแก้ปัญหา เมื่อดำเนินการตามแผนที่วางไว้แล้วครูนำผลการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ และสรุปผลการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ตามทีคาดหวัง โดยการสรุปผลต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

ในส่วนของประโยชน์ในการวิจัยในชั้นเรียน มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน 4 ประการ (วาโร เฟิงสวัสดิ์, 2546, น. 2; นวลเสนห์ วงศ์เชิดธรรม, 2549, น. 8) ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยวิธีการวิจัย
 2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาวิชาชีพครู ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เชื่อถือได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูพัฒนาการสอนได้ดียิ่งขึ้น
 3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติทำให้อาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง
 4. ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องส่งผลดีต่อผู้เรียนเป็นการสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยทำให้เกิดการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตยโดยทุกฝ่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยอมรับในการค้นพบร่วมกัน
- อาจสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนในขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ โดยวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของผู้เรียน วางแผนการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่อาศัยแนวคิดหรือทฤษฎีมารองรับ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการแก้ไขปัญหาหรือสรุปผลการพัฒนาที่ได้ ทำการศึกษา พร้อมกับเผยแพร่ข้อค้นพบจากการวิจัย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

นาวา สุขรมย์ (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการประเมินการปฏิบัติงานผู้เรียน ด้านการประเมินผลการสอนของครู และด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพกับประสิทธิภาพการสอนของครูใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูภาพรวมในทางบวกระดับสูง ($r = 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จินตนา เสนงำ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพล

ในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ การใช้สื่อการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน การเตรียมการสอน และเจตคติต่อวิชาชีพครู ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมอย่างเดียวกัน ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน ภาระงานของครู และบุคลิกภาพของครู โดยตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็กได้ประมาณ 48.4 %

ขันทอง พะชะ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน พฤติกรรมการสอนของครู การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน

น้ำฝน รักษากลาง (2553) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารจัดการ ด้านความสามารถ ด้านการนิเทศ ด้านการวางแผน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาวะผู้นำทางวิชาการทั้ง 5 ด้านร่วมกันสามารถกำหนดความแปรปรวนของผลการประเมินได้ประมาณร้อยละ 87.3

ละอองดาว ปะโพธิง (2554) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การสนับสนุนทรัพยากรการสอน และการนิเทศการสอน พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการกับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คริสโตเฟอร์เซน, เอลส์เต็ด, และเทอร์โม (Christophersen, K., Elstad, E., & Turmo, A., 2011) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ใช้แบบสอบถามครูจำนวน 234 คน จาก 11 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SEM (Structural Equation Model Analysis) พบว่า ความไว้วางใจระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อความไว้วางใจต่อกันของครู ในขณะที่ความไว้วางใจของครูด้วยตนเองส่งผลต่อการทำงานแบบมี

ส่วนร่วมของครู แต่ทว่าการทำงานแบบมีส่วนร่วมของครูส่งผลกระทบต่อแรงกดดันเชิงวิชาการค่อนข้างน้อย นอกจากนี้พบว่า ทักษคติเชิงบวกต่อสถานศึกษา ส่งผลค่อนข้างสูงต่อแรงกดดันทางด้านวิชาการ งานวิจัยนี้ให้ข้อสรุปว่า ปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

ฮาเซนวานด์, เซนาบาดิ, โชมานิ, และคาร์เฟสตานิ (Hasanvand, M. , Zeinabadi, H., Shomani, M., & Karfestani, Z., 2013) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจกับทัศนคติเชิงบวกด้านวิชาการใน โรงเรียนมัธยมตอนปลายของประเทศอิหร่าน ศึกษา ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมด 418 คน กลุ่มตัวอย่าง 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ และทัศนคติเชิงบวกด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกด้านวิชาการระดับค่อนข้างสูง ($r = .554$) นอกจากนี้ยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์กับความไว้วางใจของสมาชิกในองค์กร ระดับค่อนข้างต่ำ ($r = .318$) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจกับความเชื่อมั่นในความสามารถของคณะทำงาน ในระดับปานกลาง ($r = .348$) และสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจสัมพันธ์กับการมุ่งเน้นทางวิชาการระดับค่อนข้างสูง ($r = .478$)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,670 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 288 คน โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งมีครูให้ข้อมูลจำนวน 16 คน คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้แทนครูที่มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 2 ปี จากทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ละ 1 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระและผู้แทนครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

กับประสิทธิภาพการสอนของครู จำนวน 1 ฉบับที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นด้วยตนเองแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์สอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีข้อคำถาม 30 ข้อ แยกตามด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 11 ข้อ
2. การนิเทศการสอน จำนวน 10 ข้อ
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีข้อคำถาม 40 ข้อ แยกตามด้านประสิทธิภาพการสอนของครู 4 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ข้อ
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ
3. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ จำนวน 10 ข้อ
4. การวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 8 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการและประสิทธิภาพการสอนของครู เช่น เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยต่าง ๆ

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์ และสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเป็นผู้ให้คำปรึกษา

2.2.3 จัดทำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 เสนอเรื่องขอผู้ทรงคุณวุฒิต่อสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติและจัดทำหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

2.2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content analysis) ความถูกต้องเหมาะสมตามขอบเขตที่ใช้ และนำมาคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์ ตัวแปร กับข้อกระทงที่มุ่งวัด โดยพบว่าค่าดัชนีของความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของเครื่องมืออยู่ระหว่าง .6 – 1

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับข้อกระทงคำถามบางข้อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และผู้แทนครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach'alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.98 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 3 คือ ประสิทธิภาพการสอนของครู เท่ากับ 0.98 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ)

2.2.8 นำเสนอผลการทดลอง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.2.9 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ในการตอบแบบสอบถาม

2. ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 288 ฉบับ ให้กับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำนวน 18 แห่ง

ทางไปรษณีย์ พร้อมสอดซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อความสะดวกในการส่งคืน ในส่วนของสถานศึกษาที่อยู่ใกล้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ติดตามแบบสอบถามด้วยตนเองในรอบที่ 2 เพิ่มเติมจากรอบแรกที่ได้รับมาแล้ว 224 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.78

5. รวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ครบถ้วนเท่านั้นซึ่งในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 284 ฉบับ เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.92

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากแบบสอบถามที่ได้คัดเลือกแล้ว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หาความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สำหรับเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครูกำหนดเป็น 5 ระดับ (พิสนุ พองศรี, 2551, น. 25; วัฒนา สุนทรชัย, 2552, น. 72) ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือครูมีประสิทธิภาพการสอนในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือครูมีประสิทธิภาพการสอนในระดับมาก

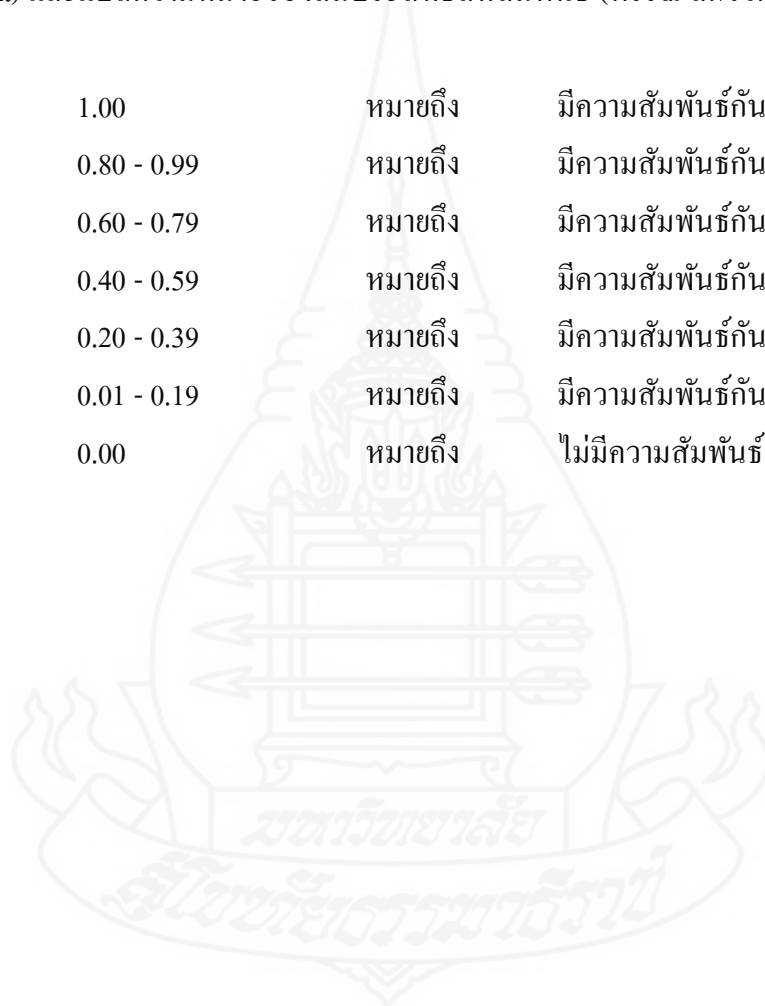
2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือครูมีประสิทธิภาพการสอนในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือครูมี
ประสิทธิภาพการสอนในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการหรือครูมี
ประสิทธิภาพการสอนในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพการสอน
ของครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation
Coefficient) และแปลความหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พรรณี ลิกิจวัฒน์นะ, 2554, น. 149)
ดังนี้

1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันแบบสมบูรณ์
0.80 - 0.99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.60 - 0.79	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.40 - 0.59	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.20 - 0.39	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.01 - 0.19	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก
0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และการวิจัยในชั้นเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนใช้ตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์สอน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	75	26.60
- หญิง	207	73.40
รวม	282	100.00
2. อายุ		
- น้อยกว่า 25 ปี	12	4.30
- 25 – 34 ปี	74	26.20
- 35 – 44 ปี	60	21.30
- 45 ปีขึ้นไป	136	48.20
รวม	282	100.00
3. ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรี	192	68.10
- สูงกว่าปริญญาตรี	90	31.90
รวม	282	100.00
4. ตำแหน่งในสถานศึกษา		
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	140	49.60
- ครูผู้สอน	142	50.40
รวม	282	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. ประสบการณ์สอน		
- 2 - 6 ปี	64	22.70
- 7 - 11 ปี	36	12.80
- 12 - 16 ปี	36	12.80
- 17 ปี ขึ้นไป	146	51.80
รวม	282	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 มีอายุอยู่ระหว่าง 45 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 ระดับการศึกษาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 และเป็นครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 มีประสบการณ์สอน 21 ปีขึ้นไปมากที่สุดจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 51.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามจำนวน 282 ฉบับ ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี
จำแนกเป็นรายด้าน (N = 282)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา	3.80	0.97	มาก
2. การนิเทศการสอน	3.72	0.99	มาก
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	3.82	0.98	มาก
เฉลี่ยรวม	3.78	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ ได้สูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.98) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.97) ส่วนด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ การนิเทศการสอน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.99)

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 - 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี
ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา (N = 282)

การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารวางแผนร่วมกับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	3.93	0.93	มาก
2. ผู้บริหารกำหนดคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน	4.06	0.90	มาก
3. ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.93	0.92	มาก
4. ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.75	0.93	มาก
5. ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงาน ฯลฯ	3.84	0.99	มาก
6. ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการจัดทำเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการสอนและการวัดประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	3.88	0.93	มาก
7. ผู้บริหารกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	3.81	0.99	มาก
8. ผู้บริหารประเมินและจัดทำรายงานการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.99	มาก
9. ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.74	1.02	มาก
10. ผู้บริหารจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและเผยแพร่คู่มือให้กับครูได้นำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง	3.65	1.07	มาก
11. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำสาระท้องถิ่นกับผู้ปกครอง ชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน	3.59	1.02	มาก
เฉลี่ยรวม	3.80	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.895) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนร่วมกับคณะครู จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.93) และสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.92) ส่วนข้อที่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำสาระท้องถิ่นกับผู้ปกครอง ชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.02)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการนิเทศการสอน (N = 282)

การนิเทศการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารกระตุ้น และพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน	3.93	0.94	มาก
2. ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญและกำลังใจอย่างหลากหลายให้กับครูที่พยายามปรับเปลี่ยนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	3.75	1.02	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการสอนอย่างชัดเจนทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.92	0.97	มาก
4. ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน	3.91	0.91	มาก
5. ผู้บริหารร่วมกับครูพัฒนาเครื่องมือในการนิเทศการสอน	3.65	0.99	มาก
6. ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินการนิเทศการสอน	3.65	1.00	มาก
7. ผู้บริหารเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.51	1.03	มาก
8. ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำแผนการนิเทศพร้อมทั้งชี้แจงให้ครูได้รับทราบอย่างทั่วถึง	3.64	1.01	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การนิเทศการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9. ผู้บริหารประเมินผลการนิเทศการสอนพร้อมทั้งจัดประชุมชี้แจง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูทั้งโรงเรียน	3.62	0.99	มาก
10. ผู้บริหารใช้ผลการนิเทศการสอนมาปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.61	1.02	มาก
เฉลี่ยรวม	3.72	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการนิเทศการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.94) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการสอนทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.97) และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของครูในการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.91) ส่วนข้อที่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.03)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (N = 282)

การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเต็มที่	3.50	1.05	มาก
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียนตามที่คาดหวัง	3.65	1.00	มาก
3. ผู้บริหารร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	4.06	0.88	มาก

ตารางที่ 4.5(ต่อ)

การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. ผู้บริหารจัดส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลสารสนเทศด้านการเรียนรู้ ของนักเรียนมาปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการ เรียนการสอนของครู	3.83	0.92	มาก
5. ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูและนักเรียนได้มีโอกาสพูดคุย ปรึกษาหารือในช่วงพักกลางวันหรือนอกเวลาเรียนเป็นประจำ	3.62	1.11	มาก
6. ผู้บริหารพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จัดอบรม ศึกษาดูงาน และประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบ KM เป็นต้น	3.80	1.03	มาก
7. ผู้บริหารจัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อสนับสนุนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	3.77	1.03	มาก
8. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงาน วิชาการ เช่น การแข่งขันตอบปัญหา การแสดงผลงานทาง วิชาการ เป็นต้น	4.05	0.91	มาก
9. ผู้บริหารยกย่องทั้งครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นแบบอย่าง โดยให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ	4.13	0.91	มาก
เฉลี่ยรวม	3.82	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องทั้งครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นแบบอย่าง โดยให้รางวัล หรือประกาศเกียรติคุณ ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.91) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.88) และ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น การแข่งขันตอบปัญหาการแสดงผลงานทางวิชาการ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.91) ส่วนข้อที่ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 1.05)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครู

ประสิทธิภาพการสอนของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และการวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถามจำนวน 282 ฉบับ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี จำแนกเป็นรายด้าน (N = 282)

ประสิทธิภาพการสอนของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.14	0.78	มาก
2. การบริหารจัดการชั้นเรียน	4.13	0.79	มาก
3. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้	4.00	0.81	มาก
4. การวิจัยในชั้นเรียน	3.88	0.84	มาก
เฉลี่ยรวม	4.04	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ระดับมาก โดยประสิทธิภาพการสอนของครูด้านที่อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.78) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.79) ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.81) ส่วนประสิทธิภาพการสอนของครูด้านที่ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.84)

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7 - 4.10 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านหลักสูตรและการจัดการ
เรียนรู้ (N = 282)

หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านนำความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.81	มาก
2. ท่านวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้โดยคำนึงถึง ความต้องการของนักเรียนและชุมชน	4.02	0.80	มาก
3. ท่านวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูล ไปใช้ในการ วางแผนการจัดการเรียนรู้	4.02	0.84	มาก
4. ท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด	4.42	0.71	มาก
5. ท่านใช้กลวิธีการสอนที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายวิธี	4.18	0.75	มาก
6. ท่านสามารถถ่ายทอดและใช้กลวิธีการสอนได้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา	4.16	0.68	มาก
7. ท่านสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่าง ของผู้เรียน	4.11	0.77	มาก
8. ท่านใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อทำให้ บทเรียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น	3.99	0.85	มาก
9. ท่านใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียน	4.10	0.80	มาก
10. ท่านสอดแทรกข่าว เหตุการณ์ และสภาพปัจจุบันของ สังคมไทยและสังคมโลกได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.15	0.77	มาก
11. ท่านปรับปรุงเนื้อหาของบทเรียนให้เหมาะสมกับสภาพ ปัจจุบันและสอดคล้องกับท้องถิ่น	4.09	0.78	มาก
12. ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน	4.20	0.80	มาก
เฉลี่ยรวม	4.14	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.71$) รองลงมา คือ ครูนำความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.24, S.D. = 0.81$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.80$) ส่วนข้อที่ ประสิทธิภาพการสอนของครูต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อ ทำให้บทเรียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.85$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (N = 282)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านจัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างที่เพียงพอ	4.32	0.77	มาก
2. ท่านตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้ งานและมีความปลอดภัยอยู่เสมอ	4.32	0.70	มาก
3. ท่านออกแบบการจัดชั้นเรียนอย่างหลากหลายและคำนึงถึง ความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.12	0.78	มาก
4. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนร่วมกันในการจัดแสดงผลงาน ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้	4.04	0.76	มาก
5. ท่านส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ของห้องเรียน รวมทั้งกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎ	4.11	0.88	มาก
6. ท่านเสริมสร้างขวัญและกำลังใจนักเรียนที่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม	4.24	0.75	มาก
7. ท่านสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนใน ชั้นเรียนโดยการใช้วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก	4.12	0.75	มาก
8. ท่านให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมของนักเรียน	3.98	0.86	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้การสื่อสารเชิงบวก	4.08	0.78	มาก
10. ท่านสนับสนุนให้นักเรียนใช้เศษวัสดุที่เหลือใช้ในการทำป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ	4.00	0.83	มาก
เฉลี่ยรวม	4.13	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูจัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างที่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.77) และการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้งานและมีความปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.70) รองลงมา คือ ครูเสริมสร้างขวัญและกำลังใจนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.75) ส่วนข้อที่ประสิทธิภาพการสอนของครูต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.86)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ (N = 282)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดสัดส่วนของคะแนน	4.22	0.75	มาก
2. ท่านกำหนดภาระงานที่สะท้อนถึงความสามารถหรือศักยภาพของนักเรียน	4.18	0.71	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินไปใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ท่านประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนด้วยวิธีการที่ หลากหลายเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบและผลงานนักเรียน เป็นต้น	4.15	0.77	มาก
4. ท่านสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างเหมาะสม	4.02	0.76	มาก
5. ท่านให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งเกี่ยวกับผล การประเมินได้	3.99	0.84	มาก
6. ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ของเพื่อน	3.93	0.86	มาก
7. ท่านจดบันทึกผลการประเมินหลังการสอนทุกครั้ง	3.93	0.86	มาก
8. ท่านสรุปผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุงผู้เรียนเป็น รายบุคคล	3.86	0.84	มาก
9. ท่านให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานและประเมินผลงานของ ตนเอง	3.65	0.96	มาก
10. ท่านนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุงการสอนของตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	4.02	0.76	มาก
เฉลี่ยรวม	4.00	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำ
ผลการประเมินไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของ
หลักสูตรเพื่อกำหนดสัดส่วนของคะแนน ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.75) รองลงมาคือ ครูกำหนดภาระงาน
ที่สะท้อนถึงความสามารถหรือศักยภาพของนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= 0.71) และการประเมิน
ความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ของ
นักเรียน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบผลงานนักเรียน เป็นต้น ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.77)

ส่วนข้อที่ประสิทธิภาพการสอนของครูต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูให้นักเรียนจัดทำเพิ่มสะสมผลงาน และประเมินผลงานของตนเอง ($\bar{X} = 3.65, S.D. = 0.96$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวิจัยในชั้นเรียน (N = 282)

การวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ท่านวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนรู้ และความต้องการของนักเรียนก่อนทำวิจัย	3.94	0.85	มาก
2. ท่านวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างมีระบบ	4.04	0.76	มาก
3. ท่านศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหานักเรียน	3.91	0.78	มาก
4. ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาในชั้นเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน	3.98	0.77	มาก
5. ท่านเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัยที่หลากหลายเหมาะสมกับปัญหาการวิจัยที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาวิเคราะห์	3.82	0.84	มาก
6. ท่านได้สรุปผลการวิจัยในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนานักเรียน	3.84	0.85	มาก
7. ท่านนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	3.83	0.89	มาก
8. ท่านนำข้อค้นพบจากวิจัยเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์	3.70	0.95	มาก
เฉลี่ยรวม	3.88	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างมีระบบ ($\bar{X} = 4.04, S.D. = 0.76$) รองลงมา คือ ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาในชั้นเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน

($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.77) และการวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนรู้และความต้องการของนักเรียนก่อนทำวิจัย ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.85) ส่วนข้อที่ประสิทธิภาพการสอนของครูต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูนำข้อค้นพบจากวิจัยเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.95)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แล้วนำค่า r ที่หาได้ไปทดสอบนัยสำคัญที่ระดับ .01 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ปรากฏดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี (N = 282)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิภาพการสอนของครู				
	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	การบริหารจัดการชั้นเรียน	การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้	การวิจัยในชั้นเรียน	รวม
1. การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา	.56**	.51**	.59**	.53**	.62**
2. การนิเทศการสอน	.58**	.52**	.62**	.53**	.63**
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	.58**	.51**	.58**	.45**	.59**
รวม	.61**	.55**	.64**	.54**	.65**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู อยู่ในระดับสูง ($r = .65$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับสูง ได้แก่ การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ ($r = .64$) และหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($r = .61$) ส่วนความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($r = .55$) และการวิจัยในชั้นเรียน ($r = .54$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับสูง ได้แก่ การนิเทศการสอน ($r = .63$) และการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ($r = .62$) ส่วนด้านที่พบว่ามี ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูในระดับปานกลาง ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($r = .59$)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

1.1.2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

1.2 สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,670 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 18 แห่ง จำนวน 282 คน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ สอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครู มีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.98 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู เท่ากับ 0.98

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน จำนวน 18 แห่ง โดยให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ในส่วนของสถานศึกษาที่อยู่ใกล้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวนทั้งสิ้น 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.92

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์สอน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการสอนของครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.4 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.4.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมา คือ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ การนิเทศการสอน

1.4.2 ประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ครูแสดงประสิทธิภาพการสอนสูงสุด คือ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

และการนำผลการประเมินไปใช้ ส่วนด้านที่ครูแสดงประสิทธิภาพการสอนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ คือ การวิจัยในชั้นเรียน

1.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี พบว่าอยู่ในระดับสูง ($r = .65$) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมกับประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นรายด้าน พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับสูง คือ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้านกับประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวม พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเกือบทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นที่น่าสังเกตว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการนิเทศการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูมากกว่าภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมากในทุกด้าน ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา และการนิเทศการสอน เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้าน มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ งานวิจัยแสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ยกย่องทั้งครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นแบบอย่าง โดยให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ และร่วมกิจกรรมทางวิชาการของ

สถานศึกษา จึงเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและนักเรียน และแสดงให้เห็นเพื่อนร่วมงานเห็นถึงความสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในเรื่องการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้งานวิจัยที่ผ่านมาได้ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับค่อนข้างสูง โดยบรรยากาศทางวิชาการเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ (ชฎากาญจน์ เจริญชนม์, 2553; โยธิน สกุลเดช, 2548; วุฒิชัย ดานะ, 2553)

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและกรอบในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ คือ ความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำกับ ติดตาม และการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การกำหนดคณะครูผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน และการวางแผนงานร่วมกับครูในการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในเรื่อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำสาระท้องถิ่นกับผู้ปกครอง ชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะช่วยให้การประกันคุณภาพของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคุลิต เหมือนบุคดี (2548) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนด้านการนิเทศการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาการสอนส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องดำเนินการนิเทศการสอนให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง เพราะผู้บริหาร

สถานศึกษา มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนิเทศการสอนมากที่สุด (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2555 ก) จากงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ กระตุ้นและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน และสนับสนุนการนิเทศการสอนทั้งในระดับ โรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างชัดเจน ส่วนด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ การสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษามีการเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ครูพัฒนาการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเห็นจากงานวิจัยของสมพงษ์ สุรารักษ์ (2541) ที่พบว่า การนิเทศภายในโดยการเยี่ยมห้องเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r = .54$) ที่กล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนะชัย อยู่มัน (2549) ที่พบว่า กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน

2.2 ครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี มีประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการสอนของครูในแต่ละด้าน มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สถานศึกษาในทุกระดับต้องเตรียมความพร้อมบุคลากร ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ครูทุกคนต้องทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ครูจึงต้องพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะหากครูมีการสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา โดยความสามารถในการสอนของครูเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายคุณภาพของผู้เรียน เนื่องจากครูเป็นบุคคลสำคัญในการแปลหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้มาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ครูปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด พร้อมทั้งนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการ

สอนของครูด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ครูควรได้รับการพัฒนา คือ การใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้บทเรียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากงานวิจัยของสำนักงานวิจัยและภาควิชาหลักสูตรและการสอน (2540) ได้แสดงให้เห็นว่า สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเตรียมการสอนของครู สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยของ สุปราณี ยิคนรดิน (2553) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยปัจจัยด้านความรู้ของครู ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในการสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือ และความรู้ในด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอน

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ชั้นเรียนที่มีการจัดบรรยากาศที่ดีมีสิ่งอำนวยความสะดวกส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการสร้างระเบียบวินัยในชั้นเรียน เพื่อควบคุมพฤติกรรมผู้เรียน และเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยในการเป็นพลเมืองที่ดีให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน จากงานวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ จัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างที่เพียงพอและมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมในการใช้งาน และมีความปลอดภัยอยู่เสมอ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ครูควรได้รับการพัฒนา คือ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้ปกครองได้ช่วยเหลือครูในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียน ทั้งนี้งานวิจัยของสุภชัย สว่างภพ (2554) ได้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มี 4 ปัจจัย ได้แก่ บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลความสามารถด้านวิชาการ และบุคลิกภาพของครู

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีความสำคัญในการแก้ไขพฤติกรรมผู้เรียนควบคู่ไปกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการพัฒนาครูในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ครูต้องพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียนและนวัตกรรมการเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จากงานวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่ครูได้ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ วางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างมีระบบ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาในชั้นเรียนและพฤติกรรมของผู้เรียน ผลการวิจัยในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่ครูควรได้รับการพัฒนา คือ นำข้อค้นพบจากวิจัยไปเผยแพร่ให้

ผู้อื่นได้นำไปใช้ประโยชน์ เพราะหากครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำข้อค้นพบในงานวิจัยไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกันไปใช้ประโยชน์ จะทำให้ครูอื่น ๆ สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งให้เห็นจากงานวิจัยของพิทยา แสงสว่าง (2546) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อครูผู้สอนในการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียน ทรัพยากร งบประมาณ และการเห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาของชั้นเรียน และการทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนใจ อินทรีย์ (2553) ที่พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นั่นคือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากที่ครูนำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้แก้ปัญหา ในทำนองเดียวกันงานวิจัยของ ณรงค์ กุ่มภัยเพื่อน (2550) ได้พัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนคุณสาธิต อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น โดยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การสังเกต และ 4) การสะท้อนผล พบว่าครูที่เข้ารับการพัฒนาก่อเกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับผู้เรียน

2.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู มีความสัมพันธ์กันระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่า หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงจะมีแนวโน้มทำให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนสูงตามไปด้วย เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้กับประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่ามีความสัมพันธ์กันระดับสูง เนื่องจากการแสดงออกถึงผู้นำทางด้านวิชาการเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งในด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้จะช่วยกระตุ้นครูให้ปฏิบัติการสอนได้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน และภาระงานที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ซึ่งให้เห็นได้จากงานวิจัยของบุญเต็ม เจริญ (2551) พบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดผลประเมิน และเทียบโอนผลการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอนกับประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กันระดับสูง นั้นแสดงว่า ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านการนิเทศการสอนจะมีแนวโน้มช่วยให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนมากยิ่งขึ้น (ละอองดาว ปะโพธิง, 2554; ขวัญใจ ขุนทำนาย, 2553) เพราะการนิเทศการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการตรวจสอบการสอนของครูได้ตรงตามเป้าหมาย พร้อมทั้งช่วยเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ตรงตามความต้องการของครู ช่วยให้เกิดความเคลื่อนไหวงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ทำให้คณะครูมองเห็นความสำคัญของงานวิชาการและปฏิบัติงานโดยเน้นผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และทำให้สถานศึกษาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทรานี สงวนนาม, 2553)

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพราะจะมีแนวโน้มช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการสอนให้ดียิ่งขึ้นได้ เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแก้ปัญหาในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการที่แสดงบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน นับตั้งแต่การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการสร้างความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนและสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน และส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยกย่องเชิดชูครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน และนำผลงานวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน (ไพเราะ พัดดาสิงห์, 2554; บุญมี มยุสุข, 2548; ต้องจิตร์ โสมะกิร์, 2546) นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการทางด้านรางวัลและประเมินผลให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สามารถนิเทศการสอนด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ พร้อมกับส่งเสริม สนับสนุนด้านทรัพยากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้นให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการอภิปรายผลดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา” น่าจะเป็นเงื่อนไขความสำเร็จประการหนึ่ง ในการช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่สูงขึ้น เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ และข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประสงค์ที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

จังหวัดนนทบุรี

1) ควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอน โดยมีการเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้ครูปรับวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากงานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศการสอนสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในระดับสูง

2) ควรอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู เพื่อส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้ผู้ที่มีปัญหาใกล้เคียงกัน ไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากงานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น ก็อาจมีแนวโน้มช่วยให้ครูเพิ่มประสิทธิภาพการสอนมากขึ้น

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1) ควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการสอน โดยเฉพาะการเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือครูได้มีการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในทางกลับกันจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในด้านวิชาการยิ่งขึ้น

2) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการ สนับสนุนด้านทรัพยากร จัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน ส่งเสริมให้นำข้อค้นพบจากการวิจัยไปเผยแพร่ให้กับผู้อื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกัน ไปใช้ในการแก้ปัญหา และมีการสร้างแรงจูงใจให้กับครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้รางวัล เกียรติบัตร เป็นต้น

3.1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งนำผลการวิจัยเผยแพร่ให้ผู้อื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกันนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในลักษณะอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำให้บริการ ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ เป็นต้น กับประสิทธิภาพการสอนของครู
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
- 4) ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์พับลิเคชั่น
กรกฎ นักร้อง, และเจษฎา บุญมาโฮม. (2555). *บริหารจัดการชั้นเรียนอย่างไรให้ได้ใจผู้เรียน*.
กรุงเทพมหานคร: วิสต้าอินเตอร์พริ้นท์.
- กานดา พูนลาภทวี, และวรรณดี แสงประทีปทอง. (2546). *การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
ในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: ตัวอย่างประสบการณ์
ที่คัดสรร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2557). *ค่าสถิติพื้นฐานการทดสอบทาง
การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6
ปีการศึกษา 2553 -2556 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. นนทบุรี:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3.*
- เก็จกนก เอื้องวงศ์. (2555). *การประชุมทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 14 วิจัยทางการศึกษา
พลังพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
_____. (2555 ก). *การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- _____. (2556). *การพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้สำเร็จทางการศึกษา*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไกลศิษฐ์ เพลรินทร์. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.
- ขวัญใจ ขุนทนาย. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเทศบาล ในกลุ่มการศึกษาที่ 9
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ขันทอง พะชะ. (2551). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัยสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เข้มทอง สิริแสงเลิศ. (2555). *การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.

- คุรุสภา. (2556). การคัดเลือกครูผู้สอนดีเด่น ประจำปี พ.ศ.2556. สืบค้นจาก <http://kroothaiban.com/news-id5211.html>
- โครงการ PISA ประเทศไทย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). ผลการประเมิน PISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน และวิทยาศาสตร์ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: แอดวานซ์พรินติ้ง เซอร์วิส.
- จรัญ สุขเสรี. (2550). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุกพอยท์.
- จิตตินันท์ บุญสถิรกุล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จินตนา เสนงำ. (2551). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชฎากาญจน์ เจริญชนม์. (2553). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 1 (รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: K&P BOOKS.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2546). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน. (2550). การพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนคุณสาธิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ดุสิต เหมือนบุคดี. (2548). อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อความสำเร็จของระบบประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดหนองคาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยอุดรธานี, อุดรธานี.

- ต้องจิตร โสมะภีร์. (2546). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- เดือนใจ อินทรีย์. (2553). ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ทัศนีย์ วงศ์ยืน. (2555). การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- ทิสนา เขมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะชัย อยู่มั่น. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษพระนครศรีอยุธยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ชเนศ จำเกิด. (2556). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- ชร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- ชวีช บุญยมนิ. (2550). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ธีระยุทธ อ้วนวงศ์, ญาณภัทร สีหะมงคล, และบุษบา จริงบำรุง (2555). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู: การวิเคราะห์อภิमान. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 6(2), 129-136.
- นรา สมประสงค์. (2555). การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- นาวา สุชมัย. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

- น้ำฝน รักษากลาง. (2553). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- นิคม พันธุ์คำ. (2548). บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานปฏิบัติการศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- บันลือ พุกยะวัน. (2536). การนิเทศภายในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญมี มุขสุข. (2548). บทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- บุญเต็ม เจริญ. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ปราโมทย์ สุวรรณเวก. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับสมรรถภาพการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- _____. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2555). การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2556). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- _____. (2556 ก). การพัฒนาทักษะและประสบการณ์วิชาชีพสำหรับผู้นำทางการศึกษา.
 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณิ ลีกิจวัฒน์. (2554). *การวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีสท์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, เก็จกนก เอื้อวงศ์, และนงเยาว์ อุทุมพร. (2555). *สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 3(2), 1-11.
- พิทยา แสงสว่าง. (2546). *ปัญหาและความต้องการการวิจัยในชั้นเรียนตามทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- พิทักษ์ นิลนพคุณ. (2556). *การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพ์พันธ์ เฉชะคุปต์, และเพยาว์ ยินดีสุข. (2551). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ ฟองศรี. (2551). *การวิจัยชั้นเรียนหลักการและเทคนิคปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ไพเราะ พัดตาสึงห์. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- ภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์. (2552). *พฤติกรรมการณ์เทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- โยธิน สกุลเดช. (2548). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1* (การศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2555). *การจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมมาธิราช.
- _____. (2556). *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 สงขลา: โรงพิมพ์นำศิลป์.
- ละอองดาว ปะโพชิง. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเลย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- วัฒนา สุนทรชัย. (2552). *เรียนสถิติด้วย spss ภาคความรู้เบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
 กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.
- วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2549). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ช่างศึกษาวิจัย.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2546). *การวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8)
 กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2554). *ความเป็นครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- วิษณุ จุลวรรณ. (2547). *การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,
 พระนครศรีอยุธยา.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2551). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ*.
 กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิชัย ดานะ. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.

- ศศิธร ชันดิธรางกูร. (2551). การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ. วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 1(2), 2 – 19.
- ศิริัญญา ศรีประมวล. (2549). การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ศุภชัย สว่างภพ. (2554). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 จังหวัดศรีสะเกษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศุภิชญา เจียรกุล. (2547). งานบริการการสอนกองบริการการศึกษา “ช่วยผู้เรียนให้เรียนรู้”. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงบ ประเสริฐพันธ์. (2543). ร่วมสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สมพงษ์ สุรารักษ์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการนิเทศภายในของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอำนาจเจริญ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2554). หลักการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมลพับลิชชิ่ง.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บুদ্ধ พอยท์.
_____. (2552 ก). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่มเกล้า.
- สัมมา วรรณิชย์. (2553). หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). เอกสารประกอบกรอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554). นโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(พ.ศ.2554-2561). [แผ่นพับ]. (ม.ป.ท.).
- สำนักงานวิจัยและภาควิชาหลักสูตรและการสอน. (2540). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดชัยภูมิโครงการร่วมมือระหว่างสถาบันราชภัฏนครราชสีมากับกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการในโครงการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553 ก). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธิวรรณ ตันติจินาวงศ์. (2556). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุปราณี ยิดนรดิน. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยของประสิทธิภาพการสอนของครูอาชีวศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2554). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

Christophersen, K., Elstad, E., &Turmo, A.,(2011). *The Nature of Social Practice Among School Professionals:Consequences of the Academic Pressure Exerted by Teachers in Their Teaching*. Scandinavian Journal of Educational Research, 55(6), 639–654.

Hasanvand, M., Zeinabadi, H., Shomami, M., &Karfestani, Z.,(2013). *The Study of Relationship Between Distributed Leadership and Academic Optimism in High Schools of Iran*. Australian Journal of Basic and Applied Sciences, 7(7), 623-630.

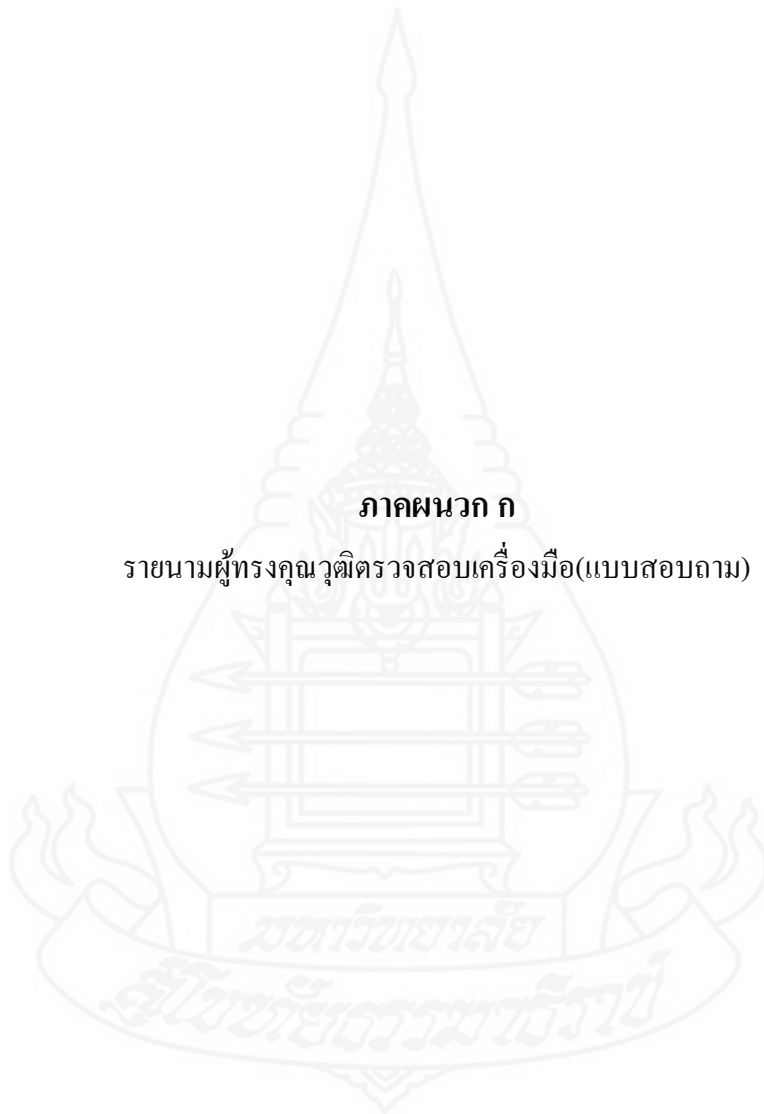

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ(แบบสอบถาม)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นายปิยะชาติ โชคพิพัฒน์
 สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา (ชำนาญการ)
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกวิจัยการศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ การศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ชื่อ นายสนอง ตรงเที่ยง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนไทรน้อย อำเภไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.การวัดผลการศึกษา)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
 ประกาศนียบัตรบัณฑิตการบริหารการศึกษา (ป.บัณฑิต)
 มหาวิทยาลัยจันทรเกษม
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย

3. ชื่อ ดร. กัลยาณี พันโบ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสตรีนนทบุรี ตำแหน่ง ครู คศ.2
 วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทุนโครงการส่งเสริมครูผู้มีความ
 สามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) เอกเคมี
 ปรัชญาดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทุนโครงการผลิตนักวิจัยและ
 พัฒนา (ปริญญาโท-เอก) การสอนวิทยาศาสตร์ (วพ.) เอกวิทยาศาสตร์ศึกษา
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครู คศ.2 โรงเรียนสตรีนนทบุรี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอน
ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ละ 1 คน โดยมีได้มุ่งประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้สอนแต่อย่างใด เพียงแต่มุ่งจะศึกษาว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูหรือไม่อย่างไร ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อจะได้นำความคิดเห็นของท่านไปวิเคราะห์ภาพรวม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพและการปฏิบัติงานของท่านรวมถึงหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด และการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในสถานศึกษา และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลประสิทธิภาพการสอนของครูใน 4 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้ และการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวรินดา พูลสว่าง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน O หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับผู้ตอบ	สำหรับผู้วิจัย
1. เพศ O ชาย O หญิง	☐ 1
2. อายุ O น้อยกว่า 25 ปี O 25 – 34 ปี O 35 – 44 ปี O 45 ปีขึ้นไป	☐ 2
3. ระดับการศึกษา O ปริญญาตรี O สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 3
4. ตำแหน่งในสถานศึกษา O หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ O ครูผู้สอน	☐ 4
5. ประสบการณ์สอน O 2 - 6 ปี O 7 - 11 ปี O 12 - 16 ปี O 17 ปี ขึ้นไป	☐ 5

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง

โปรดอ่านรายการในแต่ละข้อซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว
พิจารณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียง 1 ช่อง ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่ค่อยปฏิบัติ

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		สม่ำเสมอ (5)	บ่อย ครั้ง (4)	ค่อนข้าง บ่อย (3)	บาง ครั้ง (2)	น้อย ที่สุด (1)	
0.	ผู้บริหารวางแผนร่วมกับคณะครู จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้	✓					
00.	ผู้บริหารกำหนดคณะครู ผู้รับผิดชอบในการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน		✓				

คำอธิบาย

ข้อ 0. ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “5” แสดงว่า ท่านเห็นว่า ในเรื่องการวางแผนร่วมกับ
คณะครูจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้บริหาร
สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับสม่ำเสมอ

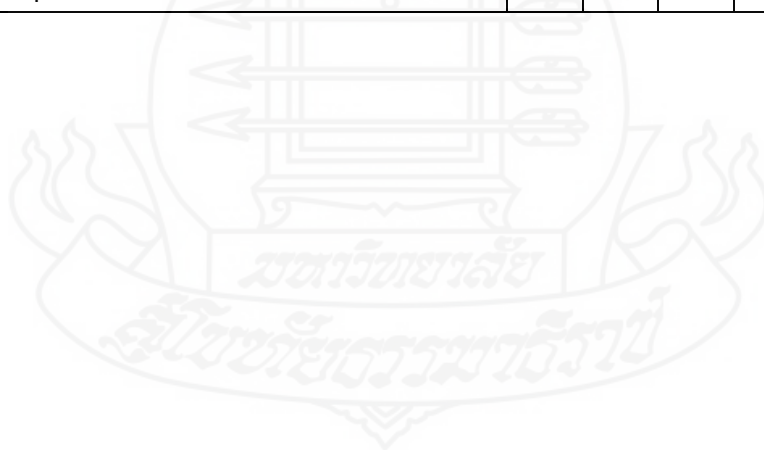
ข้อ 00. ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “4” แสดงว่า ท่านเห็นว่า ในเรื่องการกำหนดคณะครู
ผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับบ่อยครั้ง

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1	<u>การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา</u> ผู้บริหารวางแผนร่วมกับคณะครูจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้						
2	ผู้บริหารกำหนดคณะครูผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน						
3	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
4	ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
5	ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน ฯลฯ						
6	ผู้บริหารร่วมกับคณะครูจัดทำเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการสอนและการวัดประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้						
7	ผู้บริหารกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
8	ผู้บริหารประเมินและจัดทำรายงานการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง						
9	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
10	ผู้บริหารจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และเผยแพร่คู่มือให้กับครูได้นำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง						
11	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำสาระท้องถิ่นกับผู้ปกครอง ชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน						
12	<u>การนิเทศการสอน</u> ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน						
13	ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญและกำลังใจอย่างหลากหลายให้กับครูที่พยายามปรับเปลี่ยนการสอนให้มีประสิทธิภาพ						
14	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการสอนอย่างชัดเจนทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้						
15	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน						
16	ผู้บริหารร่วมกับครูพัฒนาเครื่องมือในการนิเทศการสอน						
17	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินการนิเทศการสอน						
18	ผู้บริหารเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
19	ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำแผนการนิเทศพร้อม กับชี้แจงให้ครูได้รับทราบอย่างทั่วถึง						
20	ผู้บริหารประเมินผลการนิเทศการสอนพร้อมทั้ง จัดประชุมชี้แจงแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างคณะครูทั้งโรงเรียน						
21	ผู้บริหารใช้ผลการนิเทศการสอนมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการสอนของครูให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						
22	<u>การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ</u> ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เวลา ในการสอนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่าง เต็มที่						
23	ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายการ เรียนรู้ของนักเรียนตามที่คาดหวัง						
24	ผู้บริหารร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของ สถานศึกษา						
25	ผู้บริหารจัดส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลสารสนเทศ ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนมาปรับปรุงคุณภาพ งานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอน ของครู						
26	ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูและนักเรียนได้มีโอกาส พูดคุยปรึกษาหารือในช่วงพักกลางวันหรือนอก เวลาเรียนเป็นประจำ						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
27	ผู้บริหารพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จัดอบรม ศึกษาดูงาน และประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบ KM เป็นต้น						
28	ผู้บริหารจัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ						
29	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่น การแข่งขันตอบปัญหา การแสดงผลงานทางวิชาการ เป็นต้น						
30	ผู้บริหารยกย่องทั้งครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นแบบอย่าง โดยให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ						

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการสอนของครู

คำชี้แจง

โปรดอ่านรายการในแต่ละข้อซึ่งเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับการปฏิบัติของครูตามความเป็นจริงมากที่สุดเพียง 1 ช่อง ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสม่ำเสมอ

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้ง

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างบ่อย

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับบางครั้ง

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่ค่อยปฏิบัติ

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ท่านนำความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
2	ท่านวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและ ชุมชน						
3	ท่านวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูล ไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้						
4	ท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐาน และตัวชี้วัด						
5	ท่านใช้กลวิธีการสอนที่สอดคล้องกับหน่วยการ เรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้อย่าง หลากหลายวิธี						
6	ท่านสามารถถ่ายทอดและใช้กลวิธีการสอนได้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
7	ท่านสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน						
8	ท่านใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อทำให้บทเรียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น						
9	ท่านใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็นเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยาก เรียน						
10	ท่านสอดแทรกข่าว เหตุการณ์ และสภาพ ปัจจุบันของสังคมไทยและสังคมโลกได้ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา						
11	ท่านปรับปรุงเนื้อหาของบทเรียนให้เหมาะสม กับสภาพปัจจุบันและสอดคล้องกับท้องถิ่น						
12	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับ นักเรียน						
13	การบริหารจัดการชั้นเรียน ท่านจัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างที่ เพียงพอ						
14	ท่านตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกใน ห้องเรียนให้พร้อมใช้งานและมีความปลอดภัย อยู่เสมอ						
15	ท่านออกแบบการจัดการชั้นเรียนอย่างหลากหลาย และคำนึงถึงความเหมาะสมกับกิจกรรมการ เรียนรู้						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
16	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนร่วมกันในการจัดแสดงผลงานทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้						
17	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียน รวมทั้งกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎ						
18	ท่านเสริมสร้างขวัญและกำลังใจนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม						
19	ท่านสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในชั้นเรียน โดยการใช้วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก						
20	ท่านให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน						
21	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้การสื่อสารเชิงบวก						
22	ท่านสนับสนุนให้นักเรียนใช้เศษวัสดุที่เหลือใช้ในการทำป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ						
	<u>การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้</u>						
23	ท่านวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดสัดส่วนของคะแนน						
24	ท่านกำหนดภาระงานที่สะท้อนถึงความสามารถหรือศักยภาพของนักเรียน						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
25	ท่านประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบและผลงานนักเรียน เป็นต้น						
26	ท่านสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างเหมาะสม						
27	ท่านให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งเกี่ยวกับผลการประเมินได้						
28	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อน						
29	ท่านจดบันทึกผลการประเมินหลังการสอนทุกครั้ง						
30	ท่านสรุปผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุงผู้เรียนเป็นรายบุคคล						
31	ท่านให้นักเรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานและประเมินผลงานของตนเอง						
32	ท่านนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุงการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ						
	<u>การวิจัยในชั้นเรียน</u>						
33	ท่านวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนรู้และความต้องการของนักเรียนก่อนทำวิจัย						
34	ท่านวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบ						

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
35	ท่านศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหานักเรียน						
36	ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหา ในชั้นเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน						
37	ท่านเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัย ที่หลากหลายเหมาะสมกับปัญหาการวิจัยที่ได้ จากกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาวิเคราะห์						
38	ท่านได้สรุปผลการวิจัยในการแก้ปัญหาหรือการ พัฒนานักเรียน						
39	ท่านนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียน กลุ่มอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน						
40	ท่านนำข้อค้นพบจากวิจัยเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ นำไปใช้ประโยชน์						

*****ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม*****

ภาคผนวก ค
หนังสือประสานงาน

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/177

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายปิยะชาติ โชคพิพัฒน์

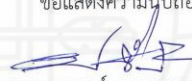
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวรินดา พูลสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-5701-6882

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 177

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 พฤษภาคม 2557

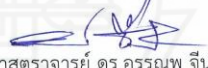
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทรน้อย
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวรินดา พูลสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้ เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับ รายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จีนะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-5701-6882

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 177

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

16 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กัลยาณี พันโน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวรินดา พูลสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาบริหารการศึกษาศาสาตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอน ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-5701-6882

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/22๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

30 มิถุนายน 2557

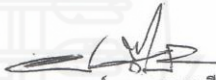
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนลาดบัวหลวงโพธิ์โรจน์วิทยา

ด้วยนางสาวรินดา พูลสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยผู้วิจัยจะอนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2557 ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-5701-6882

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/260

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕ กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวรินดา พูลสว่าง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษาศา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์
ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บข้อมูล
ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2557

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอรath จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-5701-6882

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม(ค่า IOC)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
การบริหารจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารวางแผนร่วมกับคณะครูจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกำหนดคณะครูผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น อบรมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงาน ฯลฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารร่วมกับคณะครูจัดทำเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการสอนและการวัดประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารประเมินและจัดทำรายงานการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
10	ผู้บริหารจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและเผยแพร่คู่มือให้กับครูได้นำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดทำสาระท้องถิ่นกับผู้ปกครอง ชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การนิเทศการสอน						
12	ผู้บริหารกระตุ้นและพัฒนาครูให้มีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารเสริมสร้างขวัญและกำลังใจอย่างหลากหลายให้กับครูที่พยายามปรับเปลี่ยนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการสอนอย่างชัดเจนทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	ผู้บริหารกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการจัดทำโครงการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารร่วมกับครูพัฒนาเครื่องมือในการนิเทศการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินการนิเทศการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารเข้าสังเกตการสอนหรือเยี่ยมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารร่วมกับครูจัดทำแผนการนิเทศพร้อมทั้งชี้แจงให้ครูได้รับทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	ผู้บริหารประเมินผลการนิเทศการสอนพร้อมทั้งจัดประชุมชี้แจงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูทั้งโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
21	ผู้บริหารใช้ผลการนิเทศการสอนมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ						
22	ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการ สอนให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ของนักเรียนตามที่คาดหวัง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ผู้บริหารจัดส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลสารสนเทศด้าน การเรียนรู้ของนักเรียนมาปรับปรุงคุณภาพงาน วิชาการ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูและนักเรียนได้มีโอกาสพูดคุย ปรึกษาหารือในช่วงพักกลางวันหรือนอกเวลาเรียน เป็นประจำ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	ผู้บริหารพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เช่น จัดอบรม ศึกษาดูงาน และประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบ KM เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	ผู้บริหารจัดหาสื่ออุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการสอนของครูให้มี ประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับงานวิชาการเช่นการแข่งขันตอบปัญหา การ แสดงผลงานทางวิชาการ เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารยกย่องทั้งครูและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่น เป็นแบบอย่าง โดยให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประสิทธิภาพการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
1	ท่านนำความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านวิเคราะห์หลักสูตรและออกแบบการเรียนรู้โดย คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและชุมชน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลไป ใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ท่านจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ท่านใช้กลวิธีการสอนที่สอดคล้องกับหน่วยการ เรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายวิธี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ท่านสามารถถ่ายทอดและใช้กลวิธีการสอนได้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
7	ท่านสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความ แตกต่างของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ท่านใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อ ทำให้บทเรียนมีความชัดเจนยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ท่านใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	ท่านสอดคล้องกับ เหตุการณ์ และสภาพปัจจุบันของ สังคมไทยและสังคมโลกได้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
11	ท่านปรับปรุงเนื้อหาของบทเรียนให้เหมาะสมกับ สภาพปัจจุบันและสอดคล้องกับท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประสิทธิผลการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
การบริหารจัดการชั้นเรียน						
13	ท่านจัดห้องเรียนให้สะอาดและมีแสงสว่างที่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	ท่านตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนให้พร้อมใช้งานและมีความปลอดภัยอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	ท่านออกแบบการจัดการชั้นเรียนอย่างหลากหลายและคำนึงถึงความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนวางแผนร่วมกันในการจัดแสดงผลงานทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียน รวมทั้งกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนกฎ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	ท่านเสริมสร้างขวัญและกำลังใจนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคนอื่นปฏิบัติตาม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	ท่านสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในชั้นเรียน โดยการใช้วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	ท่านให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	+1	+1	0	.67	ใช้ได้
21	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้การสื่อสารเชิงบวก	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ท่านสนับสนุนให้นักเรียนใช้เศษวัสดุเหลือใช้ในการทำป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การวัดประเมินผลตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินไปใช้						
23	ท่านวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดสัดส่วนของคะแนน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประสิทธิผลการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
24	ท่านกำหนดภาระงานที่สะท้อนถึงความสามารถหรือ ศักยภาพของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ท่านประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนด้วย วิธีการที่หลากหลายเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ของ นักเรียน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ และผลงานนักเรียน เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	ท่านสร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	ท่านให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้ง เกี่ยวกับผลการประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	ท่านเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลงานของเพื่อน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ท่านจัดบันทึกผลการประเมินหลังการสอนทุกครั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	ท่านสรุปผลการประเมินหลังการสอนมาปรับปรุง ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	ท่านให้นักเรียนจัดทำเพิ่มสะสมผลงานและ ประเมินผลงานของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	ท่านนำผลการประเมินนักเรียนมาปรับปรุงการสอน ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การวิจัยในชั้นเรียน						
33	ท่านวิเคราะห์ปัญหาจากการเรียนรู้ และความต้องการ ของนักเรียนก่อนทำวิจัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	ท่านวางแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหาของนักเรียน อย่างมีระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	ท่านศึกษาแนวคิด/ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อ เป็นแนวทางการแก้ปัญหาให้นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประสิทธิผลการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปล ผล
		1	2	3		
36	ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาใน ชั้นเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	ท่านเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือการวิจัยที่ หลากหลายเหมาะสมกับปัญหาการวิจัยที่ได้จาก กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38	ท่านได้สรุปผลการวิจัยในการแก้ปัญหาหรือการ พัฒนานักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	ท่านนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียนกลุ่ม อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	ท่านนำข้อค้นพบจากวิจัยเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ ประโยชน์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำสถิติต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัย

Reliability**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.978	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	116.47	542.533	.829	.977
2	116.20	557.752	.654	.978
3	116.17	551.523	.880	.977
4	116.43	550.806	.858	.977
5	116.30	561.597	.643	.978
6	116.40	547.283	.858	.977
7	116.30	550.493	.913	.977
8	116.37	548.792	.873	.977
9	116.37	548.654	.876	.977
10	116.50	541.569	.883	.977
11	116.53	546.740	.874	.977
12	116.33	547.885	.821	.977
13	116.33	553.471	.729	.978
14	116.20	555.614	.790	.977
15	116.40	554.593	.822	.977
16	116.57	546.530	.839	.977

17	116.67	546.299	.775	.977
18	116.63	550.723	.737	.978
19	116.63	546.930	.768	.977
20	116.73	543.789	.792	.977
21	116.77	539.909	.839	.977
22	116.80	549.338	.763	.977
23	116.77	551.082	.809	.977
24	116.27	571.857	.459	.979
25	116.53	550.533	.766	.977
26	116.33	553.126	.617	.978
27	116.23	545.220	.849	.977
28	116.20	566.648	.481	.979
29	116.03	560.102	.717	.978
30	116.10	566.231	.519	.979

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.983	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	167.13	682.326	.858	.982
2	167.37	674.378	.923	.982

3	167.37	676.171	.794	.982
4	166.80	706.510	.464	.983
5	167.07	691.720	.749	.983
6	167.13	687.913	.815	.982
7	167.20	682.372	.834	.982
8	167.10	689.334	.725	.983
9	167.13	686.809	.795	.982
10	167.03	692.447	.778	.982
11	167.07	684.064	.766	.982
12	166.90	693.541	.688	.983
13	167.23	681.702	.862	.982
14	167.23	683.978	.853	.982
15	167.20	684.441	.828	.982
16	167.30	679.321	.826	.982
17	167.10	691.059	.648	.983
18	167.00	694.000	.601	.983
19	167.10	686.231	.759	.982
20	167.33	674.368	.844	.982
21	167.57	672.392	.773	.983
22	167.13	679.016	.853	.982
23	166.90	696.576	.653	.983
24	166.93	695.444	.743	.983
25	167.07	685.857	.803	.982
26	167.17	675.316	.838	.982
27	166.90	684.093	.697	.983
28	166.87	693.085	.755	.983
29	167.00	684.966	.775	.982
30	167.23	681.220	.765	.982
31	166.83	693.868	.803	.982

32	167.03	679.964	.785	.982
33	167.23	677.289	.846	.982
34	167.20	677.476	.866	.982
35	167.23	678.599	.891	.982
36	167.23	683.357	.868	.982
37	167.27	681.099	.748	.983
38	167.47	685.361	.678	.983
39	167.40	690.593	.596	.983
40	167.43	691.909	.535	.983

Correlations

		Correlations								
		บริหาร หลักสูตร	การ นิเทศ	บรรยากาศ วิชาการ	รวม ภาวะ ผู้นำทาง วิชาการ	หลักสูตร และการ จัดการ เรียนรู้	การ จัดการ ชั้นเรียน	การวัด ประเมิน ผลตาม สภาพ จริง	วิจัยใน ชั้นเรียน	รวม ประสิทธิ ภาพการ สอนครู
บริหาร หลักสูตร	Pearson Correlation	1	.852**	.779**	.931**	.564**	.506**	.594**	.531**	.616**
	Sig. (2-tailed)		0	0	0	0	0	0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
การนิเทศ	Pearson Correlation	.852**	1	.866**	.962**	.579**	.524**	.621**	.530**	.632**
	Sig. (2-tailed)	0		0	0	0	0	0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
บรรยากาศ วิชาการ	Pearson Correlation	.779**	.866**	1	.934**	.582**	.512**	.580**	.450**	.593**
	Sig. (2-tailed)	0	0		0	0	0	0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
รวมภาวะ ผู้นำทาง วิชาการ	Pearson Correlation	.931**	.962**	.934**	1	.610**	.545**	.635**	.535**	.651**
	Sig. (2-tailed)	0	0	0		0	0	0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
หลักสูตร และการ จัดการ เรียนรู้	Pearson Correlation	.564**	.579**	.582**	.610**	1	.797**	.804**	.659**	.906**
	Sig. (2-tailed)	0	0	0	0		0	0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
การจัดการ ชั้นเรียน	Pearson Correlation	.506**	.524**	.512**	.545**	.797**	1	.738**	.646**	.886**
	Sig. (2-tailed)	0	0	0	0	0		0	0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
การวัด ประเมินผล ตามสภาพ จริง	Pearson Correlation	.594**	.621**	.580**	.635**	.804**	.738**	1	.711**	.910**
	Sig. (2-tailed)	0	0	0	0	0	0		0	0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
วิจัยใน ชั้นเรียน	Pearson Correlation	.531**	.530**	.450**	.535**	.659**	.646**	.711**	1	.861**
	Sig. (2-tailed)	0	0	0	0	0	0	0		0
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282
รวมประ สิทธิภาพ ภาพการ สอนครู	Pearson Correlation	.616**	.632**	.593**	.651**	.906**	.886**	.910**	.861**	1
	Sig. (2-tailed)	0	0	0	0	0	0	0	0	
	N	282	282	282	282	282	282	282	282	282

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวรินดา พูลสว่าง
วัน เดือน ปีเกิด	22 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาฟิสิกส์ ปี 2549 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู ปี 2552 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนราษฎร์นิยม จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	ครู คศ.1 โรงเรียนราษฎร์นิยม

